Arbeiders aller landen, verenigt u !

INTERNATIONALISME

Orgaan van de Internationale Kommunistische Stroming in België

NR. 344
4e KWARTAAL 2009
1,30 EUR

Belgique - België
P.B.
2600 Berchem 1-2
BC 9924

Afgiftebureau B-2600 Berchem 1-2
Erkenningsnr. P408981
verschijnt 4x per jaar

ISSN 0771.470X

BEGROTING 2010

De verderfelijke begrotingspolitiek van de belgische bourgoisie

De berg heeft een muis gebaard! Dat is de teneur van de perscommentaren na de aankondigingen van de plannen en de budgettaire bezuinigingsmaatregelen voor 2010, die genomen zijn door de federale regering en de regionale deelregeringen tijdens de maand oktober. Volgens de mededelingen van de regering zouden de verzekeringspremie die gevraagd wordt aan de banken, de bijdrage van Electrabel voor het langer in dienst houden van de kerncentrales, gecombineerd met enkele budgettaire besnoeiingen in de gezondheidszorg, het onderwijs, het openbaar vervoer en de openbare radio en televisie, moeten volstaan om een gat van 1,6 miljard te dichten in het voorziene budget. Wat de rest van de openbare schuld betreft, verzekert de regering ons dat die geleidelijk zal ingelost worden in de komende jaren via inkomsten uit de heropleving van de economie. Men zou gaan geloven dat de kwellingen van de economische wereldcrisis België ruimschoots gespaard hebben!

Is de recessie in België minder erg dan elders?

De terugval van de Belgische economie in 2009 bedraagt 3%, het slechtste resultaat sinds... 1939 ! En de weerslag op lange termijn van de huidige recessie op de NV België, net zoals op het geheel van de geïndustrialiseerde landen heeft nog lang niet al haar gevolgen getoond : *"Ik vrees dat het ergste nog moet komen"* (*De Morgen*, 03.11.09), erkent de Vlaamse minister-president Peeters. De financiële inspanning van de staat om de kwakkelende economie recht te houden is trouwens reusachtig geweest. Om dat globale financiële gat van 25 miljard Euro te dichten, kondigt men voor ettelijke jaren een soberheid aan die erger is dan die van de jaren 1990. Het opstellen van de budgetten is trouwens geen dilettantenwerk geweest, niet omdat de bourgeoisie voor de keuze stond om de soberheid wel of niet op te leggen – daar kan men vanuit het standpunt van de logica van het kapitalisme niet omheen – maar omdat zij haar zorgvuldig gepland heeft. De Belgische bourgeoisie heeft inderdaad langdurig overleg gepleegd over de maatregelen, door de maatregelen van de federale en de gewestregeringen op elkaar af te stemmen en complementair te maken en door een progressief aanzwellende soberheid door te voeren die loopt tot in... 2015!

Het is dus eerder de ernst van de huidige recessie en de onvermijdelijke weerslag die deze zal hebben op de Belgische economie, die de uiterste omzichtigheid verklaart van de Belgische regering. Enerzijds, ondanks de ineenstorting van de uitvoer en de financiële crisis, is de Belgische economie minder teruggevallen dan die van haar Europese buren en concurrenten, dank zij de betere weerstand van de interne consumptie (volgens de Europese Commissie, *DM*, 04.11.09). Anderzijds zijn de schokgolven in de bank- en verzekeringssectoren verre van beëindigd (ING, KBC in België, herstructurering van RBS en Lloyds Banking Group in Engeland, bankroet van de DSB bank in Nederland en de CIT in de Verenigde Staten). Redenen genoeg dus om de interne consumptie niet te hard dooreen te schudden. Daarenboven dreigt de brand vooral op sociaal vlak : na de voorlopige oplossing van d technische werkloosheid, gaan de bedrijven, die in moeilijkheden zitten door de ineenstorting van de wereldhandel, steeds meer over tot herstructureringen (Picanol, UCB, HP, Deroeck, Brussels Airport, Janssens Pharma, NMBS, enz.). De bourgeoisie weet dat de impact van de recessie op de verhoging van de werkloosheid pas nu begint voelbaar te worden, hetzij 200.000 nieuwe werklozen volgens het Planbureau van de Nationale Bank (van 7% van de actieve bevolking in 2008 naar 10,3% in 2011), waarvan het merendeel nog moet aangekondigd worden in de komende maanden.

Vandaag de bevolking via directe en massale regeringsmaatregelen aanvallen zou ongetwijfeld de recessie nog aanscherpen door de binnenlandse vraag te kelderen. Met betrekking tot de arbeidersklasse in het bijzonder, die natuurlijk in de eerste plaats getroffen wordt door dergelijke plannen, komt het er op aan om haar niet onhandig uit te dagen, op een moment dat zij volop getroffen wordt door de herstructureringen en de werkloosheid. Het is die vrees voor de arbeidersklasse die verklaart waarom de bourgeoisie eerst en vooral indirecte maatregelen naar voren schuift, door ze daarbij voor te stellen als *"rechtvaardige"* maatregelen, die er op gericht zijn om *"diegenen die de crisis hebben uitgelokt"* (de banken) of diegenen die *"van de crisis profiteren"* (Electrabel, die haar oude kerncentrales 10 jaar langer mag uitbaten), te doen betalen.

Betekent dit dat de arbeiders minder aanvallen te verduren krijgen ?

De aangekondigde heropleving is enkel toe te schrijven aan de financiële inspuitingen van de overheid en het aanvullen van de stocks. De arbeiders mogen zich dus geen enkele illusie maken : in de strijd op leven en dood om te produceren tegen concurrerende prijzen om competitief te blijven op de wereldmarkt, ziet de bourgeoisie zich verplicht om druk uit te oefenen op de prijs van de arbeidskracht. En als de Belgische bourgeoisie het noodzakelijk geacht heeft om een dergelijk overleg te voeren omtrent de manier om haar maatregelen te plannen en te verdraaien, dan is dat zeker niet omdat de gevolgen ervan onbetekenend zouden zijn!

De indirecte maatregelen zijn misschien geen frontale aanval, maar gaan steeds zwaarder doorwegen op de levensomstandigheden van de loontrekkers : zo hebben Eletrabel, de banken en de verzekeringen (+ 10%) reeds aangekondigd dat zij de bijdrage die de staat van hen eist, denken door te rekenen aan de 'burgers', dus eigenlijk aan de loontrekkers. Het zullen ook zij zijn die de ongemakken zullen

(wordt vervolg op pagina 2)

20 JAAR GELEDEN...

De val van de Berlijnse muur

Twintig jaar geleden, op 9 november 1989, werd de Berlijnse muur neergehaald en steen voor steen ontmanteld door een uitzinnige menigte. Het was daar, in het hart van Europa, midden in een Duitsland dat dronken was van de afschaffing van het 'IJzeren Gordijn' en het droombeeld van de hereniging, het sterkste symbool van de verdeling van de wereld in twee rivaliserende blokken: Oost en West. Op het einde van dit jaar 1989 beleefde de mensheid op enkele maanden tijd het uiteenvallen van de USSR en het verdwijnen van de stalinistische regimes in Oost-Europa.

Deze gebeurtenis liet de bourgeoisie toen toe een ideologisch wapen te gebruiken van massale vernietiging: de dood van het stalinisme zou zogezegd definitief bewijzen dat het kommunisme een gevaarlijke droom is die onherroepelijk leidt tot totalitarisme en bankroet! Door op frauduleuze wijze stalinisme gelijk te stellen aan kommunisme, door de economische teloorgang en de barbaarsheid van de stalinistische regimes voor te stellen als het onafwendbaar gevolg van de proletarische revolutie, wilde de bourgeoisie de arbeiders elk revolutionair perspectief de rug doen toekeren.

Meteen profiteerde de bourgeoisie ook van de gelegenheid om een tweede enorme leugen door te drukken van het soort waar zij een patent op heeft, namelijk dat met het verdwijnen van het stalinisme het kapitalisme zich finaal volop zou kunnen ontplooien. De toekomst, voorspelde zij, straalde. Zo verklaarde de Amerikaanse president George Bush senior op 16 maart 1991, gesterkt door zijn kersverse overwinning op het leger van Saddam Hussein, dat een 'nieuwe wereldorde' ontstaan was en de creatie van *"een wereld waarin de Verenigde Naties, bevrijd van de impasse van de koude oorlog, in staat zouden zijn de historische visie van hun oprichters te verwezenlijken. Een wereld waarin vrijheid en mensenrechten door alle naties geëerbiedigd worden"*. Deze tweede bluf zou niet lang standhouden. De jaren 1990 en 2000 werden getekend door een opeenvolging van oorlogen (van Joegoslavië tot Afghanistan, via een tweede keer Irak) en door een toenemende verarming van de wereldbevolking. Vandaag, terwijl we volop in een economische rampspoed zonder weerga verkeren, wordt de herdenking van de val van de muur veel discreter, bescheidener gehouden, in de mate dat de beloftes van 'vrijheid', 'vrede' en 'voorspoed' zich in de ogen van elkeen voordoen voor wat ze zijn: oplichterij.

De arbeidersklasse maakt zich geen illusies meer over dit uitbuitingssysteem. Ze weet vandaag dat de toekomst die het kapitalisme haar belooft enkel kan bestaan uit werkloosheid, ellende, oorlog en lijden. Waaraan het haar echter ontbreekt om de moed te vinden om de strijd aan te gaan, is een hoop, een perspectief, een mogelijke andere wereld waarvoor zij kan vechten. De leugens die kommunisme gelijkstellen aan stalinisme, die immense propaganda die losbarstte bij de val van de muur en de ineenstorting van het Oostblok, die weegt vandaag nog op de hoofden van de arbeiders, ook van de meest strijdbare.

Daarom publiceren we hieronder grote stukken uit een document dat we in januari 1990 publiceerden als bijlage bij onze territoriale pers en dat er juist op gericht was die weerzinwekkende campagne te bestrijden.

Het wereldproletariaat tov de ineenstorting van het Oostblok en het bankroet van het stalinisme(1)

Het stervend stalinisme bewijst vandaag nog een laatste dienst aan het kapitalisme. (…)

De dood van het stalinisme betekent vandaag voor de westerse bourgeoisie een ideologische overwinning. Het proletariaat krijgt een harde klap te verduren. Maar het zal moeten inzien dat het stalinisme nooit iets anders geweest is dan de meest karikaturale vorm van kapitalistische overheersing. (…) Het zal moeten begrijpen dat het kapitalisme, in oost en west, de uitgebuite massa's niets anders te bieden heeft dan steeds meer ellende en onmenselijkheid, met aan 't eind de vernietiging van de planeet. Het zal tenslotte moeten begrijpen dat er voor de mensheid geen uitkomst bestaat buiten de klassestrijd van het wereldproletariaat. Een strijd op leven en dood, die, door het kapitalisme omver te werpen, de opbouw zal mogelijk maken van een echte kommunistische wereldgemeenschap, een maatschappij

(wordt vervolgd op pagina 5)

In dit nummer

vervolg van p. 1

BELGIË: BEGROTING 2010

voelen van de beperkingen bij de volksgezondheid, het onderwijs en bij de andere openbare diensten. De toevlucht tot volkskeukens en voedselbonnen, de aanvragen bij het OCMW nemen toe, want 15% van de bevolking leeft op dit ogenblik reeds onder de armoedegrens. Bij de werknemers stelt men een verveelvoudiging vast van de depressies, van de gevallen van 'burn out'.

Ondertussen blijft de verslechtering van de Belgische openbare financiën maar verder toenemen : volgens de Europese Commissie, zou het begrotingstekort 5,8% bedragen in 2010 en 2011 en zou de openbare schuld stijgen van 85% in 2007 tot 104% van het BNP in 2011 (*DM*, 04.11.09).

Het is overduidelijk dat deze maatregelen slechts de voorhoede zijn die het terrein moeten voorbereiden voor radicalere maatregelen. De soberheid *"wordt zwaarder dan het Globaal Plan van Dehaene in de jaren negentig. Toen bedroeg de inspanning minder dan 1 procent van het BBP. De nieuwe besparingsronde vergt meer dan 1 procent en de voorwaarden zijn minder gunstig"* (L. Coene, vice-gouverneur van de Nationale Bank, *DM* 29.09.09). Het zou gaan om meer dan 3 miljard besparingen in 2011 en nog meer van 2012 tot 2015. De geleidelijke opvoering van de soberheid is dus duidelijk geprogrammeerd en verschillende ideeën om ze in praktijk om te zetten werden tijdens de laatste weken gelanceerd. Al zijn ze enerzijds provocaties die het mogelijk maken om de huidige maatregelen door te voeren als een 'mindere kwaal', toch zijn ze anderzijds verhelderend voor de denkpistes die de bourgeoisie voor het ogenblik bewandelt.

a) De lineaire vermindering van de lonen is een veelvuldig voorkomend proefballon (en wordt trouwens in sommige bedrijven al in praktijk gebracht, zoals bij HP) : 1% loonsvermindering voor de leerkrachten was een idee van de Vlaamse minister van Onderwijs. Een gelijkaardige maatregel voor het geheel van het Belgische ambtenarenkorps werd gesuggereerd door een oud-rector van de universiteit van Leuven, Oosterlinck (*DM*, 30.10.09).

b) De drastische vermindering van het aantal ambtenaren is een andere piste die werd geprospecteerd. Verschillende recente studies hebben aangestipt dat met 2% van het Intern Bruto product en 18,5% van het totale nationale tewerkstelling, België veruit 'de duurste staat van Europa is' (*DM*, 30.10.09).

c) De versnelde precarisering van de openbare tewerkstelling wordt al in de praktijk gebracht : zo wil de Post een bepaald aantal van zijn postbodes vervangen door gepensioneerden en huisvrouwen, die aangeworven worden in tijdelijke dienst met precaire contracten.

d) En tenslotte, naast de inperking van bepaalde uitkeringen, wordt het afschaffen van de mogelijkheid van vervroegde pensionering steeds openlijker vermeld en aangeraden door panels van 'experts' van de bourgeoisie.

De tendens naar een precaire tewerkstelling, naar loonsverlaging en het in vraag stellen van de pensioenvoorwaarden en -regelingen, is een algemene tendens in de landen van Europa (zie de plannen voor de verhoging van de pensioenleeftijd in Nederland en in Duitsland). Deze laatste maatregel betekent in het bijzonder een schok voor een generatie die een verhoging van de flexibiliteit en het werkritme heeft aanvaard met het perspectief op een pensioen waarvan zij zouden kunnen genieten. Getuigen van deze ongerustheid waren onlangs de massale protesten van luisteraars van een radio-uitzending waarin gediscuteerd werd over de noodzaak om het vervroegd pensioen af te schaffen!

Moeten wij de protestacties van de vakbonden ondersteunen?

Dat de bourgeoisie zich zo zorgvuldig heeft voorbereid blijkt uit de wijze waarop de aanvallen gepland zijn en georganiseerd worden, door ze op te splitsen, bedrijf per bedrijf, sector per sector, regio per regio. Men kan het ook vaststellen aan de manier waarop zij de vakbonden, haar controleorganen op het sociaal terrein, in stelling heeft gebracht. Hun initiatieven betekenen in feite een van de belangrijkste hindernissen bij de ontwikkeling van de tegenaanval van de arbeiders.

Van in de zomer werd de vakbondscampagne gelanceerd om van de banken te eisen dat zij een 'crisisbelasting' zouden ophoesten om de staatsfinanciën te herstellen. Door dat idee over te nemen in het budget 2010 onder de vorm van een verzekeringspremie die opgelegd wordt aan de banken, wordt de bourgeoisie in staat gesteld om twee vliegen in één klap te slaan : enerzijds scherpt zij de illusie aan dat de staat een scheidsrechter zou zijn die boven de sociale groepen staat en waarin de arbeiders dus vertrouwen kunnen hebben. Anderzijds laat ze het idee indruppelen dat na de banken, iedereen zijn duit in het zakje zal moeten doen om de inslag van de crisis te boven te komen. Deze beide ideeën zijn van kapitaal belang om de dagelijkse vakbondscontrole op het sociaal terrein te verstevigen.

Wanneer er toch een sociale spanning opduikt, nemen de bonden een radicaal standpunt in om de voorgrond van het toneel te bezetten en te vermijden dat de arbeiderswoede tot uiting zou komen onder vormen die het referentiekader van de burgerlijke economische logica in vraag zouden stellen. Vervolgens leiden zij de werknemers die gevangen zitten in het web van de overleglogica naar het 'onvermijdelijk compromis'. Het voorbeeld van Opel Antwerpen is een tragische illustratie van deze tactiek : Wanneer GM bankroet verklaard werd en er een drastische herstructurering aangekondigd werd voor Opel Europe, gingen de vakbonden vooraan staan in de strijd en verklaarden zij te willen strijden tot het bittere einde voor het behoud van de fabriek. Hun actie bestond er in feite in te gaan lobbyen met het patronaat, de Vlaamse Gemeenschap en de federale staat bij GM en de Duitse staat om aan tonen dat de Antwerpse fabriek *"ten minste even goede prestaties levert als haar Duitse concurrenten"*, om de *"Europese concurrentieregels"* te doen naleven. Hierbij aarzelen ze niet om de kwaliteit van hun 'acties' als voorbeeld te stellen tegenover de *"ongecontroleerde"* strijdbewegingen bij Ford van vorig jaar : *"wij zijn verantwoordelijk en hebben een lange termijn visie"*, *"in België gijzelen wij geen patroons zoals in Frankrijk"*. In werkelijkheid is deze *"voorbeeldige"* strijd niets anders dan een corporatistisch doodlopend straatje : *"Wir sind Opel"*. Het komt enkel neer op een smerige koehandel om op een 'eerlijke wijze' de offers, de slachtoffers, de ontslagen te verdelen ten dienste van de logica van de kapitalistische rationalisering ; het leidt tot het verstikken van de strijdbaarheid en ontmoediging bij de arbeiders : niet te verwonderen dat er tijdens de internationale solidariteitsactie met Opel Antwerpen op 24 september zo weinig arbeiders van Antwerpen zelf aanwezig waren!

In de huidige toestand is het duidelijk dat de context voor het ontwikkelen van de tegenaanval zeer moeilijk is. Geconfronteerd met de aanvallen, en om hun klasse-identiteit terug te vinden tegenover de heisa omtrent *"de solidariteit van alle burgers tegenover de crisis"*, is het van belang dat de werknemers reageren. En verschillende acties breken inderdaad uit, die de werkelijke ontevredenheid en de wil om weerstand te bieden bevestigen : bij Sonaca en De Post, in de Luikse staalnijverheid en metaalbewerking, bij de NMBS. In Charleroi, hebben onlangs 10.000 arbeiders betoogd tegen de crisis. Tegelijkertijd hebben de arbeiders de grootste moeite om een gepast antwoord te vinden op de situatie, een antwoord dat vertrekt van hun klasse-identiteit, dat steunt op de solidariteit en rekening houdt met de intersectoriële en internationale dimensies van de problemen. Het is enkel door de uitbreiding van de strijd na te streven, door hem in eigen handen te houden via Algemene Vergaderingen, dat de arbeiders zich bewust zullen worden van hun kracht, dat zij steeds meer de vakbondsmanoeuvres zullen doorbreken en op die manier ook de frustraties en de ontmoediging die ermee gepaard gaan ■

Jos / 05.11.2009

vervolg van p. 8

WAT IS HET MARXISME?

1. de ontwikkeling van de productiekrachten op wereldschaal; zonder die is er geen overvloed noch volledige voldoening mogelijk van de menselijke behoeften;

2. het ontstaan van het proletariaat, de eerste uitgebuite klasse, die door haar botsing met dit wereldkapitaal ertoe gebracht wordt om de grafdelver te worden van de oude wereld;

3. de uiteraard voorbijgaande aard van het kapitalisme.

Marx en Engels zouden dat alles nooit begrepen hebben als zij niet, voor alles, strijders geweest waren van de arbeidersklasse! Inderdaad, enkel een klasse wier ontvoogding noodzakelijkerwijze gepaard gaat met die van de hele mensheid, wier heerschappij geen nieuwe uitbuiting inluidt maar de afschaffing van alle uitbuiting, kon een marxistische benadering hebben van de menselijke geschiedenis en de sociale verhoudingen. Alle andere klasse waren, en zijn daartoe steeds onmogelijk in staat. Zoals eerder gezegd, kon voor de slaven en de lijfeigenen een andere wereld slechts in de verbeelding bestaan. Hun optreden, hun denken, kon dus om deze reden enkel utopisch, idealistisch zijn. Wat de heersende klassen betreft, de meesters, de adel en de bourgeois, voor hen was en is het onmogelijk om de werkelijkheid onder ogen te nemen, om objectief de evolutie van de menselijke geschiedenis en van hun eigen wereld te bestuderen, want dan zouden zij er onvermijdelijk toe gedwongen worden om te onderkennen dat hun klasse, hun wereld, hun voorrechten gedoemd zijn of waren om te verdwijnen.

De adel dacht dat zij bekleed was met een goddelijk en dus eeuwig gezag. Hoe had hij dan ook maar een sikkepit kunnen begrijpen van de evolutie van de menselijke maatschappijen ?

Ziehier nog een ander meer concreet voorbeeld uit de actualiteit. Marx wordt vandaag door alle economisten begroet die in zijn beroemd werk '*Het Kapitaal*' de oplossingen gaan zoeken om het hoofd te bieden aan de huidige crisis. Dat lijkt heel erg op het zoeken naar de Graal, ijdel en irrationeel. Deze economisten kunnen massa's bladzijden van '*Het Kapitaal*' lezen en herlezen, ze in alle richtingen verdraaien, maar ze zullen er geen drup levenselixir kunnen uitwringen om het bestaan van het kapitalisme eeuwig te rekken. Wel integendeel! Als Marx zich verdiept heeft in de economie, was het juist om te begrijpen via welke mechanismen het kapitalisme van binnenuit aangevreten wordt en dus veroordeeld is om ten onder te gaan. Het ging er niet om redmiddelen te ontdekken voor de ziekten van het kapitalisme maar om het te bestrijden en zijn omverwerping voor te bereiden. Al deze doktoren in de wetenschappen en andere specialisten van het ideologisch rookgordijn zullen nooit iets snappen van de economische werken van Marx, want zijn conclusies zijn voor hen uiteraard onaanvaardbaar en onverdraaglijk!

Een wetenschappelijke en objectieve houding aannemen over het vraagstuk van de menselijke maatschappijen, over het sociale vraagstuk, betekent inzien dat er een primitief kommunisme bestaan heeft, vervolgens de slavenmaatschappij, daarop de feodaliteit, dan het kapitalisme (en misschien daarna het communisme) omdat onze productiecapaciteiten evolueerden, omdat de wijze waarop de maatschappij zich moest organiseren om te produceren – onze productieverhoudingen – gelijke tred moesten houden en dat alles tenslotte belichaamd werd via de geschiedenis van de klassenstrijd. Men begrijpt waarom het marxisme – deze '*wetenschappelijke en objectieve benadering van het vraagstuk van de geschiedenis van de menselijke maatschappijen en van het sociale vraagstuk*' – voor de bourgeoisie noodgedwongen ontoegankelijk is... Doodeenvoudig omdat de logische gevolgtrekking uit deze benadering is dat het kapitalisme moet verdwijnen en daarbij alle voorrechten van de bourgeoisie!

Het marxisme: een revolutionaire en levende wetenschappelijke methode

Door ons vandaag lukraak met Marx en het marxisme om de oren te slaan, probeert de bourgeoisie dat alles te verbergen achter haar leugens en vervalsingen, Zoals Lenin zei: *"De grote revolutionairen zijn altijd vervolgd geweest tijdens hun leven: hun doctrine is altijd ten prooi gevallen aan de meest wrede haat, aan leugencampagnes en de allerlaagste laster vanwege de heersende klassen. Na hun dood probeert men hen te veranderen in onschadelijke iconen, hen als het ware heilig te verklaren, hun naam te versieren met een aureool van glorie als troost voor de onderdrukte klassen en om ze te bedriegen en tegelijkertijd verminkt men het wezen van hun revolutionaire boodschap, waarvan men de scherpe kant afstompt, die men in diskrediet brengt"(6).* Dit einde van de zin is bijzonder van toepassing op de huidige propaganda: *" men verminkt het wezen van hun revolutionaire boodschap, waarvan men de scherpe kant afstompt, die men in diskrediet brengt"*. Wij moeten in tegendeel onderstrepen dat Marx een revolutionaire strijder was, Meer zelfs: enkel een revolutionaire militant kan een marxist zijn. Deze eenheid tussen gedachte en daad vormt juist de grondslag van het marxisme. Dat is ook wat Marx zei: *"Tot nu toe hebben de filosofen niets anders gedaan dan de wereld op verschillende manieren te interpreteren, het komt er nu op aan hem te veranderen"*(7), of nog: *"De theoretische opvattingen van de kommunisten berusten geenszins op ideeën, op beginselen uitgevonden door de een of andere wereldhervormer. Zij zijn de algemene uitdrukking van werkelijke omstandigheden van de bestaande klassenstrijd, van een historische beweging die zich voor onze ogen afspeelt"*(8).

Het marxisme is noch een universitaire discipline noch de zoveelste wijze en ongevaarlijke theorie, noch een utopie, noch een ideologie, noch een dogma. Wel in tegendeel! Wij hernemen hier de vlammende stijl van Rosa Luxemburg en sluiten af met dit laatste citaat: *"Het marxisme is geen kapel waar men brevetten aflevert van 'expertise' en waarvoor de massa van gelovigen haar blind vertrouwen moet uiten, Het marxisme is een revolutionaire opvatting van de wereld, die onafgebroken vecht voor het verwerven van nieuwe resultaten, een opvatting die vastgeroeste en definitieve formules verwerpt en die haar levenskracht slechts kan bewijzen via het gekletter van de wapens van de zelfkritiek onder de donderslagen van de geschiedenis"*(9) ■

Pavel / 08.10.2009

1) Respectievelijk: *Challenges* (decembver 2007), *Courrier International* (juli 2008), *Magazine Littéaire* (oktober 2008), L*e Nouvel Observateur* (augustus 2009), *Le Point* (speciale buiten serie van juni/juli 2009),
2) Het bankroet van de Tweede Internationale, 1915
3) Het kommunisme en de Allgemeine Zeitung van Augsburg
4) Brief aan A. Ruge
5) Filosofische en Economische Manuscripten, 1844,
6) Lenin, *'Staat en Revolutie'*,
7) Stellingen over Feuerbach
8) Het Kommunistisch Manifest
9) Rosa Luxemburg, *'De accumulatie van het Kapitaal'*

STAKINGEN IN ZUID-KOREA

De nederlaag bij Ssangyong toont de noodzaak van uitbreiding van de strijd

Een van de meest betekenisvolle uitingen sinds vele jaren van de klassestrijd in Zuid-Korea was de bezetting van het autoconstructiebedrijf Ssangyong in Pyeongtaek bij Seoel, die begin augustus ten einde liep.

Nadat de fabriek gedurende 77 dagen bezet was geweest in omstandigheden waarin de arbeiders voedsel, water, gas en elektriciteit ontzegd was en waarin ze weerstand geboden hadden aan herhaalde aanvallen van de politie ondersteund door een eenheid rangers, door bandieten en stakingsbrekers, zagen de arbeiders zich gedwongen hun bezetting op te geven terwijl veel van hun voornaamste eisen niet ingewilligd waren, en ze werden onmiddellijk onderworpen aan een golf van repressie onder de vorm van aanhoudingen, ondervragingen en in sommige gevallen torenhoge boetes.

De Zuid-Koreaanse economie heeft zich nog niet echt hersteld van de rampzalige landing van de 'tijgers en draken' in 1997, een voorloper van de huidige kredietkrach. Sindsdien verkeert de hele autoindustrie er in een diepe crisis. Ssangyong Motor Company, dat nu onder controle staat van een Chinees conglomeraat van autobouwers, heeft zijn arbeidskracht geleidelijk aan verminderd en een plan voorgesteld om de fabriek als onderpand te geven om zich van leningen te verzekeren die het nodig had om aan het faillissement te ontsnappen. Dit plan impliceerde nog veel meer ontslagen : 1700 arbeiders zouden gedwongen worden vervroegd op pensioen te gaan en 300 tijdelijke arbeiders zouden aan de deur gezet worden. Verder zou technologie naar China getransfereerd worden met de uiteindelijke bedoeling zich op de ruime markt van de machtige buur van Zuid-Korea te bevoorraden, waar mankracht aan lage prijs beschikbaar is.

De staking en bezetting van het bedrijf, die begon op de ochtend van 22 mei, gingen samen met de vraag niemand te ontslaan, niemand in een onzekere positie te brengen en het bedrijf niet in het buitenland te bevoorraden. Gedurende de bezetting heeft het duizendtal arbeiders dat het bedrijf bezette blijk gegeven van een voorbeeldige moed en vindingrijkheid om zich te verdedigen tegen de politiemacht die uitgerust was met helikopters, traangas, verlammende pistolen en ander militair materieel. Die weerstand vereiste niet enkel het fabriceren van geïmproviseerde wapens (metalen buizen, molotovcocktails, katapulten), maar ook een strategische zin en een verdedigingstactiek – zo hebben ze op de verpletterende overmacht van de repressiekrachten geantwoord door zich terug te trekken in de schilderafdeling, erop rekenend (terecht) dat de daar aanwezige ontvlambare materialen er de politie van zouden weerhouden traangas te gebruiken, vooral nadat er zich in Seoel onlangs een tragedie afspeelde waarbij vijf personen de dood vonden in een brand die aangestoken was tijdens een confrontatie met de politie.

Dergelijke acties vragen een uitgesproken zin aan initiatief en zelforganisatie. Het schijnt dat de arbeiders zich in 50 of 60 groepen van elk tien leden georganiseerd hadden, waarbij elke groep een afgevaardigde koos om de actie te coördineren.

De bezetting heeft ook solidariteitsacties uitgelokt vanwege andere arbeiders, waarvan er velen even onzeker zijn over hun toekomst. De arbeiders van de nabijgelegen autofabriek van Kia-Hyundai waren bijzonder actief, met honderden arbeiders die de fabriek kwamen verdedigen tegen de aanvallen van de politie. Pogingen om de bedrijfspoorten te bereiken en voedsel en andere voorraden naar de bezetters te brengen, stootten op geweld dat even brutaal was als het geweld dat gebruikt werd tegen de bezetters zelf. Het lijdt geen twijfel dat de bezetting ruime steun genoot van de hele Zuid-Koreaanse arbeidersklasse, een feit dat zich weerspiegelt in de houding van de nationale vakbondsfederatie KCTU, die een algemene staking uitriep van twee dagen en een nationale solidariteitsmeeting einde juli.

Welke lessen trekken uit deze nederlaag?

Maar hoewel sommige maatregelen die de bazen eerst hadden voorgesteld bij het einde van de staking geschrapt werden, is de bezetting toch op een nederlaag uitgedraaid. De arbeiders zijn verslagen en gekwetst uit de bezetting gekomen, sommigen ernstig verwond, en met een toename van het aantal zelfmoorden bij de arbeiders en hun families.

"Bij de slotonderhandelingen ging de plaatselijke vakbondssecretaris akkoord met het voorgesteld vervroegd pensioen (dat wil zeggen het ontslag met een ontslagvergoeding) voor 52% van de arbeiders, en met een verlof van één jaar zonder loon voor 48%, waarna die weer aangeworven zouden worden als de economische voorwaarden dat zouden toelaten. De maatschappij zou ook gedurende één jaar een maandelijkse vergoeding van 550.000 won betalen aan enkele arbeiders die naar commerciële posten verplaatst werden.

In de dagen volgend op deze beledigingen volgden ook de klappen tijdens de periode van voorhechtenis voor vele aangehouden arbeiders, in afwachting van het opstellen van aktes van beschuldiging en processen die door het bedrijf aangespannen werden tegen de vakbond KMWU waarvan ze 500 miljoen won eisen (45 miljoen VS $). Zoals al aangegeven staat de Koreaanse arbeidswetgeving in dit geval individuele processen toe en vervolgingen die in het verleden al arbeiders zonder enig bestaansmiddel gezet hebben. Het bedrijf eist een schadevergoeding van 316 miljard won (258,6 miljoen $), wat overeenstemt met een productieverlies van 14.600 voertuigen tengevolge van de staking." (1)

Wat deze nederlaag vooral aantoont, is dat zelfs als men op de best mogelijke wijze de verdediging en bezetting van een fabriek organiseert, de strijd, wanneer hij niet uitgebreid wordt, in de grote meerderheid van de gevallen zal mislukken. De centrale noodzaak voor elke groep arbeiders die te maken krijgt met ontslagen, is andere arbeiders te gaan opzoeken, zich naar andere bedrijven en kantoren te begeven, en daar de noodzaak uit te leggen van een gemeenschappelijke actie teneinde een krachtsverhouding op te bouwen die in staat is bazen en staat terug te dringen. De actieve solidariteit die getoond werd door de arbeiders van Kia-Hyundai en andere bedrijven buiten de fabriekspoorten, bewijst dat dit geen utopie is, maar dat de beweging voorrang moet geven aan uitbreiding, eerder dan enkel weerstand te bieden aan de aanvallen van de politie tegen een bezet bedrijf, hoe noodzakelijk dat laatste ook mag zijn. De arbeiders die over deze nederlaag nadenken moeten zich de volgende vraag stellen: waarom vertaalden die authentieke uitdrukkingen van solidariteit zich niet in een directe uitbreiding van de strijd, naar Kia of naar andere arbeidsplaatsen? En verder: die militante minderheden die bezig zijn de strategie van de vakbonden in vraag te stellen, moeten zich verenigen in groepen en comités om aan te zetten tot uitbreiding van de strijd en tot de onafhankelijke organisatie ervan.

Voor ons ligt de sleutel tot het probleem bij de kwestie dat de uitbreiding in handen gelaten werd van de vakbonden, voor wie het ontketenen van de staking deel uitmaakt van een vast ritueel, met symbolische acties die geenszins de bedoeling hebben een groot aantal arbeiders op de been te brengen, inclusief met hun steun aan de bezetting bij Ssangyong, waarbij ze uitbreiding van de strijd buiten beschouwing laten om hun eigen eisen voorop te stellen. Binnen de fabriek lijkt de vakbond KMWU de situatie globaal onder controle gehad te hebben. Loren Goldner, die in Korea was toen de strijd uitbrak en die in het bedrijf binnen geraakte, geeft de discussie weer die hij had met een arbeiders die aan de bezetting deelnam : *"Ik praatte met een arbeider die actief aan de bezetting deelnam en de rol van de vakbond bekritiseerde. Volgens hem behield de KMWU de controle over de staking. Maar in tegenstelling tot de rol van de vakbonden in de strijd bij Visteon in het Verenigd Koninkrijk en in de ontmanteling van de auto-industrie in de Verenigde Staten, heeft de KMWU de illegale acties van bezetting van de fabriek en voorbereiding van haar gewapende verdediging gesteund. Anderzijds, in de onderhandelingen met het bedrijf, heeft hij zich geconcentreerd op de eis niemand te ontslaan en heeft hij zich toegevend opgesteld wat betreft de eisen van werkzekerheid voor allen en tegen de outsourcing."*

De uitbreiding van de strijd mag niet aan de vakbonden overgelaten worden. Ze kan enkel doeltreffend in handen genomen worden door de arbeiders zelf. Wanneer de vakbonden illegale acties steunen en wanneer hun plaatselijke vertegenwoordigers deelnemen aan een strijd, bewijst dat geenszins dat de vakbonden soms aan de kant van de strijd staan. Het bewijst in het beste geval dat de lagere vakbondsleiders, zoals in dit geval de plaatselijke KMWU-secretaris, vaak zelf arbeiders zijn en nog als arbeiders kunnen handelen. In het beste geval ook dient dit enkel om de illusie overeind te houden dat de vakbonden, ten minste op lokaal vlak, nog strijdorganen van het proletariaat zijn.

Goldner trekt volgende conclusies uit de nederlaag: *"De nederlaag bij Ssangyong kan niet enkel toegeschreven worden aan de destabiliserende rol van de nationale organisatie van de KWMU die van bij het begin toeliet dat de onderhandelingen gekanaliseerd werden naar het nauw omlijnde doel van 'geen ontslag'... De nederlaag kan ook niet volledig verklaard worden uit het klimaat van economische crisis. Beide factoren speelden zeker een grote rol. Maar torenhoog boven hun onmiskenbaar impact is het de terugval, jaar na jaar, van de Koreaanse arbeidersklasse, vooral tengevolge van de werkonzekerheid, die nu meer dan de helft van de arbeidskracht treft. Duizenden arbeiders uit naburige fabrieken hebben herhaaldelijk hulp geboden aan de staking bij Ssangyong, maar dat was niet voldoende. De nederlaag van de stakers bij Ssangyong, ondanks hun heldenmoed en hun vasthoudendheid, zal de heersende ontmoediging nog vergroten tot een strategie ontwikkeld wordt die een bredere steun op de been kan brengen, niet om gewoonweg defensieve gevechten te leveren, maar om tot het offensief over te gaan."*

Wij gaan zeker akkoord over het feit dat de atmosfeer van economische crisis zeker een verlammend effect heeft op talrijke arbeiders, die enkel kunnen vaststellen dat het wapen van de staking dikwijls niet doeltreffend genoeg is wanneer de fabriek in elk geval toch gaat sluiten, en die zovele bezettingen tegen sluiting door een lange belegering hebben zien wurgen. De ontwikkeling van de werkonzekerheid speelt ook een rol door de arbeidskracht te versnipperen, hoewel we niet denken dat dit een doorslaggevende factor is en dat dit zeker niet enkel telt in het geval van Zuid-Korea. In elk geval is ze een aspect van de crisis zelf, één van de talrijke maatregelen die de bazen nemen om de kost van de arbeidskracht te verlagen en de weerstand te versnipperen.

En tenslotte heeft Goldner gelijk te zeggen dat de arbeiders tot het offensief moeten overgaan, dat wil zeggen dat ze de massastaking moeten aangaan die op termijn tot doel heeft het kapitalisme omver te werpen. Maar juist de ontluikende bewustwording van de omvang van die taak kan in een eerste tijd de arbeiders ook doen aarzelen de strijd aan te gaan.

Eén feit is zeker: de kwestie van de overgang van defensieve naar offensieve strijd kan niet enkel in Korea gesteld worden. Ze zal het resultaat zijn van een internationale rijping van de klassestrijd, en in die zin kunnen de nederlaag bij Ssangyong en de lessen die eruit getrokken kunnen worden een echte bijdrage zijn tot die ontwikkeling ■

Amos / 1-09-2009

(1) Dit citaat is afkomstig van Loren Goldner, een geëngageerde intellectueel van Amerikaanse origine die lange tijd in Zuid-Korea gewoond heeft. Hij publiceerde talrijke artikels die vaak op een zeer pertinente manier de crisis van het kapitalisme en de klassenstrijd behandelen, in het bijzonder in Zuid-Korea. Hij heeft met name een gedetailleerde balans opgemaakt van de strijd in de fabriek van Ssangyong, te vinden op libcom.org, en waaruit dit en volgend citaat vandaan komen.

Lees ook op Internationalism.org:

Bestaat er een uitweg uit de crisis? (deel 1 en 2)

In het eerste deel trachten we te begrijpen wat de huidige economische crisis betekent. We tonen aan dat ze slechts een volgende, bijzonder ernstige episode is van de langzame doodstrijd van het kapitalisme in verval. In het bijzonder leggen we uit dat het kapitalisme teruggrijpt op een soort drug om te blijven overleven: toenemende schulden. Twee andere vragen behandelen we in het tweede deel: hoe, in concreto, de verschulding veertig jaar lang de economie heeft ondersteund, terwijl zij iedere keer opnieuw steeds geweldadiger crises voorbereidt? En bovendien: bestaat er een uitweg uit de crisis?

De zelfmoorden bij France Telecom: de uitdrukking van de onmenselijkheid van de kapitalistische uitbuiting

Drieëntwintig zelfmoorden (plus dertien zelfmoordpogingen) in achttien maanden tijd bij France Telecom! Ziedaar een nieuwe tragische getuigenis van het feit dat de proletariërs steeds meer geconfronteerd worden met een klimaat van terreur op het werk en met ondraaglijke druk. Voor de hoofdmanager van het bedrijf Didier Lombard, die de schuld legt bij de slachtoffers van de opgedreven uitbuiting, zou het daar eigenlijk enkel gaan om een simpel 'mode' verschijnsel dat alleen maar 'fragiele personen' zou treffen (1). Wat een cynisme!

Voor deze kapitalistische leider zonder scrupules, wiens *mea culpa*, op een ongepast moment uitgesproken, gewoon tot het communicatiebeleid behoort, berust de tragedie niet in het feit dat menselijke wezens vermalen worden door de ongenadige logica van de rendabiliteit van het kapitaal, maar in het diskrediet dat het marktimago van zijn onderneming aantast!

Tegenover een gedrag dat noodzakelijkerwijs gedicteerd wordt door de wetten van de 'geldla', doen een aantal politici, voornamelijk van links, alsof zij ontroerd zijn. Het zijn nochtans die schijnheiligen die de laatste twintig jaar de massale ontslagen begunstigd hebben in dit bedrijf, net zoals in vele andere. Zo hebben zij bijgedragen tot het opschroeven van de helse werkritmes die geleid hebben tot de drama's van vandaag. Het zijn diezelfde socialisten die de stress verhoogd hebben door de invoering van de 35 uren, waaraan een flexibiliteit verbonden werd waardoor de arbeider uitgeknepen werd als een citroen! Het zijn zij die o.a. France Telecom op de Beurs gebracht hebben in 1997 met de 'management' methodes die men kent! Het was niemand anders dan Jospin die in die tijd met een hoge borst verklaarde dat *"de mutatie van het bedrijf een mooi succes was!"*. Een manager van France Telecom geeft ons trouwens een idee van dit *"mooie succes"*: *"Het is mijn werk om 5% besparingen te maken van semester tot semester. Om u maar te zeggen dat men al op het bot zit en dat nu de vraag rijst of men zich nu een arm of een been gaat afhakken!"*(2). Om dit soort doelstellingen te bereiken, na deze golf van zelfmoorden, is het niet verwonderlijk dat men op zoek moet naar 'subtielere' wegen om het de loontrekkers te 'doen volhouden': dat is de zin van het ter beschikking stellen van een 'groen nummer' voor een bijkomende controle van de loontrekkers en het doorlichten van het management van dit bedrijf. Maar de grond van het probleem zal niet veranderen: het is heel duidelijk dat het doel van het kapitaal altijd zal zijn om winst te maken en steeds meer druk te leggen op de proletariër, tot voorbij zijn psychologische grenzen en tot aan de rand van de zenuwinzinking! Want overgeleverd aan zijn eigen dynamiek kan het kapitalistische systeem slechts uitmonden op de uitputting van de arbeidskracht. Vandaag zijn het niet enkel meer de arbeiders die worden uitgeperst als citroenen en het gelag moeten betalen maar ook de ingenieurs, de administratieve kaders, die door de crisis en de uiterste concurrentie geproletariseerd werden en wier arbeidsvoorwaarden fiks gedegradeerd zijn. Om zijn winsten te verzekeren reeds bij de dageraad van zijn ontwikkeling drong *"de kapitalistische productie, die in wezen productie is van de meerwaarde, van opslorping van de meerarbeid (...) de verslechtering van de arbeidskracht van de mens op, door hem te beroven van de normale omstandigheden waarin hij functioneert, hetzij fysiek, hetzij moreel – en veroorzaakt de voortijdige dood van deze [arbeids]kracht"*(3). Vandaag zijn het de intensivering van de arbeid en de arbeidsomstandigheden die deze uitputting opdringen,

Het verschijnsel van de zelfmoorden is jammer genoeg niet nieuw en ook niet beperkt tot Frankrijk. De golf van zelfmoorden op het werk kende een groeiende en voortdurend verhoging, zelfs al werden er niet echt cijfers opgeplakt (4). Sinds de jaren 1990, is het aantal zelfmoorden verergerd door het geweld en de brutaliteit van de economische crisis. Het is de vertaling van het feit dat de kapitalistische wereld geen toekomst heeft, geen ander perspectief heeft dan dat van het veroorzaken van de sociale ellende, van de barbarij en de dood. Overal in Europa en in de wereld richt de stress op het werk voortdurend ravages aan. In de Verenigde Staten kondigt het ministerie van Arbeid aan dat het *"aantal zelfmoorden, die gepleegd werden, met 28% verhoogd is voor het jaar 2008. In het totaal werden 251 zelfmoorden geregistreerd, het hoogste aantal sinds 1992"(5).* In China hebben de zelfmoorden zich de laatste tijd verveelvoudigd als gevolg van de bankroeten van bedrijven. Denken wij maar even terug aan het jaar 2007, toen wij reeds golven van zelfmoorden moesten betreuren in Frankrijk bij Technicentre van Renault Guyancourt, bij PSA, bij EDF-GDF (Chinon), bij de banken, bij de horeca (Sodexho)(6).

Er is niets veranderd, het is alleen maar erger geworden! De druk en het gepest door de chefs, de schrik voor de werkloosheid en het systematisch chanteren met ontslag, de groeiende werkoverlast worden steeds weer aangehaald. Het verschijnsel van uitputting op het werk of de 'burn out' vertoont de tendens om zich te ontwikkelen op een nog niet geziene schaal (7). Wat men 'moreel pesten' noemt wordt de regel, als een 'strategisch' middel bestemd om mensen onder dwang aan te passen of om zich bij hoogdringendheid, en tegen een lage kost, te ontdoen van loontrekkers die ongewenst zijn geworden of niet voldoende productief zijn. Er bestaan daarvoor trouwens pest 'specialisten' die men in dat verrotte milieu 'schoonmakers' noemt of 'overgangsmanagers'. Zij worden betaald voor dat vuile werk: dit wil zeggen om de persoonlijkheid te vernietigen van diegenen die deel uitmaken van de 'overtollige effectieven' of van de 'onaangepasten', de strijdvaardige arbeiders isoleren, hen in de fout doen gaan en diegenen aan de deur zetten die het meest anciënniteit hebben en die teveel kosten! Het doel is dubbel:

- maken dat diegenen die men buiten wil, uit zichzelf vertrekken zonder hiervoor een vergoeding te krijgen;
- het demoraliseren en intimideren van de andere loontrekkers die overblijven om ze makker te maken en over te leveren aan willekeur.

Nochtans kunnen de omstandigheden van de uitbuiting en het opdrijven van de aanvallen, verbonden aan de economische crisis zonder uitweg, niet anders dan er toe leiden dat op termijn de woede uitbarst, dat ze leidt tot collectieve strijd, tot een solidariteit en een bewustwording in de diepte, De toekomst ligt niet in de concurrentie onder de proletariërs, maar in hun groeiende eenheid in de strijd tegen de uitbuiting. Het is die toekomst die terug hoop kan geven, massale en solidaire strijd kan voorbereiden, en op termijn de weg openen naar een revolutionair perspectief ■

WH / 18.09.2009

1) http ://info.france2.fr
2) http ://www.marianne2.fr
3) Marx, *'Het Kapitaal', deel I hfst X*
4) Bepaalde journalisten voelen zich gebelgd over het ontbreken van statistieken daaromtrent. Men moet er niet aan twijfelen dat ze bestaat. Maar voor de bourgeoisie moeten ze, om klaarblijkelijke redenen vertrouwelijk blijven.
5) Bron: courrierinternational.com/article
6) Zie Révolution Internationale n°379 (van mei 2007), op onze website.
7) Ernstig depressief verschijnsel gedefinieerd als een professionele uitputting die *"deel uitmaakt van professionele psychosociale risico's, als gevolg van de blootstellng aan permanente en langdurige stress"* en die *door de psychoanalist Herbert Freundeberger in 1979 als volgt werd gedefiniëerd: "staat van chronische vermoeidheid, van depressie, en van frustratie aangebracht door toewijding aan een zaak, een levenswijze, of een relatie, die niet beantwoordt aan de verwachtingen en die uiteindelijk leidt tot het verminderen van de inzet en de verwezenlijking van het werk".*

De 'Mexicaanse' griep is een nieuw onheil van het kapitalisme

Op de internetsites zijn talrijke vreemdsoortige, geheimzinnige, en overdreven "argumenten" naar voren gebracht om de pandemie van de varkensgriep uit te leggen. Deze argumenten en veronderstellingen drukken slechts het wantrouwen en de ontevredenheid uit van de bevolking ten aanzien van de officiële verklaringen, die beweren dat het gaat om een "natuurlijk risico", dat verband houdt met de levenscycli van de virussen en met het toeval …, iets wat natuurlijk geenszins helpt om te begrijpen wat er gebeurd is. Het is ook geenszins verwonderlijk dat het linkse apparaat van het kapitaal en de vakbonden alles doen om het werkelijke probleem te verbergen door de oorsprong van de epidemie te zoeken in de perverse handelingen van een individu of van een land. Ze beweren dan ook dat de epidemie in Mexico met voorbedachten rade geschapen is door de Verenigde Staten, of dat het gaat om een publiciteitscampagne bedoeld om de geheime handelingen van de regering te verbergen met het oog op de financiële en handelsovereenkomsten.

Dit soort verklaringen, die zeer radicaal kunnen lijken, doen niet anders dan het idee verdedigen dat er een nationaal kapitaal met een "menselijk gezicht"zou kunnen zijn. Het zou voldoende om grenzen te stellen aan de handelingen van bepaalde "gangsterstaten", een betere politiek te voeren of zich laten regeren door "eerlijke mensen" en "mensen van goede wil"…

Maar de oorsprong van deze epidemie ligt niet in een "complot". Het is het resultaat van een ontwikkeling zelf van het kapitalisme dat vandaag een destructief systeem is geworden.

De ongebreidelde zucht naar winst en de steeds erger wordende kapitalistische concurrentie leiden tot een steeds meer verstikkende uitbuiting, waarbij de arbeidsvoorwaarden en de gezondheid van de loonarbeiders ernstig aangetast worden. Bovendien gebruikt de heersende klasse, in deze ongebreidelde race om de productiekosten te verminderen, steeds meer vervuilende en schadelijke methoden. En dat gebeurt zowel in de sfeer van de industriële productie als in die van de landbouw en de veeteelt, zowel in de hooggeïndustrialiseerde landen als in de landen weinig geïndustrialiseerd zijn (zelfs als de situatie in de laatste nog veel dramatischer is).

Bijvoorbeeld, als men de omstandigheden onder de loep neemt van de pluimvee en van de veeteelt, constateert men een misbruik van anabolen en van antibiotica (om de groei te doen versnellen), een opeenstapeling van dieren met een zeer hoog niveau van afval, dat vervolgens worden weggegooid zonder de minste voorzorg te nemen, waardoor er haarden van hoge besmetting en gevaar ontstaan. Door deze vorm van productie worden er pandemieën veroorzaakt zoals die van de "gekke koeien" en de verschillende varianten van de dodelijke griep. Noch de opwarming van de aarde, noch ontstaan van epidemieën zijn "ongelukken van de natuur". Hun herhaling en hun verergering geven aan dat ze het gevolg zijn van een productiewijze, die van het kapitalisme in verval.

Daar moet nog de aanvallen op het stelsel van de gezondheidszorg en het gebrek aan voorzorg aan toegevoegd worden, die de verspreiding van virussen begunstigen. Men ziet dat heel goed in Mexico als men de onophoudelijke ontmanteling vaststelt van de ISSSTE en van de IMSS [1]) en hun gezondheidscentra, die ongeveer de enige zijn waartoe de arbeiders toegang hebben. Sinds 2006 maken bepaalde verslagen gewag van studies door de Mexicaanse regering over het gevaar van een epidemie in het land. Er is zelfs al het feit ter sprake gebracht dat het gekende virus, genaamd de "griep type A", de pluimveevogels en de zoogdieren zou kunnen infecteren, een mutatie zou ondergaan en de mensen zou aanvallen, wat het probleem nog zou vergroten. Er zijn rapporten gemaakt, er zijn projecten opgezet, maar alles bleef een dode letter, zonder dat er een cent voor beschikbaar komt.

De opkomst van deze griepepidemie in Mexico heeft nog eens een keer de hachelijke omstandigheden blootgelegd waarin de arbeidersklasse leeft: de verergering van het niveau van uitbuiting en de ondragelijke ellende vormen een gunstig terrein voor de ontwikkeling van ziektes en voortijdig overlijden.

Het kapitalisme verspreid de epidemie en de arbeiders ondervinden de gevolgen

Volgens de inlichtingen, die de journalisten naar buiten hebben gebracht, wist men vanaf 16 april al wat de gevolgen waren van het virus en toch heeft de regering zeven dagen gewacht om alarm te slaan. Ondanks de verwarrende en opgesmukte cijfers, die door de Minister van Gezondheid werden verstrekt over het aantal zieken en doden, kan men heel gemakkelijk de rekening opmaken: **de enige slachtoffers van deze epidemie zijn de arbeiders en hun gezinnen**. Het zijn de loonarbeiders en hun gezinnen die door dit kwaad dodelijk worden getroffen. Ze zijn gedwongen zich voort te slepen van het ene ziekenhuis naar het andere in een poging medische behandeling te ondergaan in overvolle gangen zonder antivirussen te vinden en zo kostbare tijd verliezen, die hen had kunnen redden. Terwijl de officiële verklaringen de epidemie presenteren als een affaire die "onder controle" is, ondergaat de arbeidende bevolking wreed het gebrek aan medische verzorging, aan medicijnen en aan voorzorgsmaatregelen. Het zijn ook de werkers in de gezondheidszorg (artsen en verpleegsters) die onder uiterst moeilijke en gevaarlijke omstandigheden uitputtende dagen hebben moeten maken. Om die reden hebben de interne artsen van het INER (Nationaal Instituut voor Ademhalingsziektes) op 27 april gedemonstreerd waarbij ze deze situatie aan de kaak te stelden.

De manier waarop deze epidemie werd beleefd tijdens de eerste weken is heel betekenisvol: de heersende klasse en haar staat stelden dat het een "veiligheidkwestie" was, die "nationale eenheid" vereiste.

De paniekcampagne: een ander virus tegen de arbeiders

Er kan geen twijfel over bestaan dat de heersende klasse, in het midden van april, verrast was en in paniek raakte toen het

☞

vervolg van p. 1

DE VAL VAN DE MUUR VAN BERLIJN

bevrijd van crisis, oorlog, onmenselijkheid en onderdrukking onder al hun vormen.

Er bestaat geen continuïteit, maar een radicale breuk tussen het stalinisme en de revolutie van oktober '17

De bourgeoisie **liegt** wanneer ze luidkeels roept dat de stalinistische barbarij de rechtstreekse erfgenaam is van de Oktoberrevolutie van 1917, wanneer ze beweert dat Stalin niets anders gedaan heeft dan het systeem dat Lenin uitwerkte tot in zijn uiterste consequenties door te zetten. Alle journalisten, alle historici en andere ideologen die voor het kapitalisme werken weten maar al te goed dat er niet de minste continuïteit bestaat tussen de proletarische Oktober en het stalinisme. Zij weten allemaal dat de invoering van dit regime van terreur niets anders was dan de **contrarevolutie** die zich, met de nederlaag van de eerste internationale revolutionaire golf van 1917-23, installeerde op de ruïnes van de Russische revolutie. Want het was wel degelijk het isolement van het Russisch proletariaat, na de bloedige onderdrukking van de revolutie in Duitsland, dat de doodsteek gaf aan de macht van de arbeidersraden in Rusland.

De geschiedenis heeft enkel op tragische wijze bevestigd wat het marxisme sinds het ontstaan van de arbeidersbeweging steeds verdedigd heeft. De kommunistische revolutie kan alleen internationaal zijn. *"De kommunistische revolutie (..) zal geen zuiver nationale revolutie zijn; ze zal zich tegelijkertijd voordoen in alle geciviliseerde landen (..). Ze zal ook een aanzienlijke weerslag hebben op alle andere landen van de aardhol en de gang van hun ontwikkeling compleet veranderen en versnellen. Zij is een universele revolutie; haar terrein zal bijgevolg universeel zijn"* (F. Engels, *Principes van het Communisme*, 1847).

Dezelfde trouw aan de beginselen van het kommunisme en van het proletarische internationalisme drukte Lenin, wachtend op een aflossing door de revolutie in Europa, zo uit: *"De Russische revolutie is maar één afdeling van het socialistisch wereldleger, en het succes, de zege van de revolutie die wij volbracht hebben hangt af van de actie van dat leger. Dat feit vergeet niemand van ons (..). Het Russisch proletariaat is zich bewust van zijn revolutionair isolement, en het ziet duidelijk dat zijn overwinning de eensgezinde tussenkomst van de arbeiders van heel de wereld als onmisbare voorwaarde en fundamenteel uitgangspunt heeft."* (Lenin, *Rapport aan de Conferentie van fabriekscomités van de provincie Moskou*, 23 juli 1918).

Zo is het internationalisme altijd al de hoeksteen geweest van de gevechten van de arbeidersklasse en van het programma van haar revolutionaire organisaties. Dat programma hebben Lenin en de bolsjewieken voortdurend verdedigd. Gewapend met dat programma heeft het proletariaat, door de macht te grijpen in Rusland, de bourgeoisie kunnen dwingen een eind te maken aan de eerste wereldoorlog en zo zijn eigen perspectief voorop kunnen stellen: tegen de veralgemeende barbaarsheid van het kapitalisme, de omvorming van de imperialistische oorlog in klassenoorlog.

Elk in vraag stellen van dat essentieel beginsel van het proletarisch internationalisme is altijd synoniem geweest van breuk met het proletarisch kamp, overgang naar het kamp van het kapitaal. Toen de Russische revolutie van binnenuit ineenstortte betekende het stalinisme juist zo'n breuk. In 1925 stelde Stalin zijn stelling voorop van de 'opbouw van het socialisme in één land', waarop zich de verschrikkelijkste contrarevolutie ontwikkelde die de mensheid ooit gekend heeft. Van toen af had de USSR alleen in naam nog iets met 'sovjets' te maken. De dictatuur van het proletariaat via de macht van de 'arbeidersraden' of 'sovjets' werd omgevormd tot een onverbiddelijke dictatuur van de partij-staat **over** de arbeidersklasse.

Het afzweren van het internationalisme door Stalin, waardig vertegenwoordiger van de staatsbureaucratie, tekende het definitief doodvonnis van de revolutie. De politiek van de IIIe Internationale in volle ontaarding, wordt overal, onder de knoet van Stalin, een contrarevolutionaire politiek ter verdediging van de kapitalistische belangen. Zo gaat in China in 1927 de KP volgens de orders van Stalin op in de Kwomintang (Chinese nationalistische partij) en ontwapent ze het proletariaat dat in Shanghai in opstand komt, en ook haar eigen revolutionaire militanten. Aan handen en voeten gebonden worden ze overgeleverd aan de bloedige repressie van Tsjang Kai Tsjek, tot 'erelid' benoemd van de gestaliniseerde Internationale.

En tegen de Linkse Oppositie die zich dan tegen die nationalistische politiek begint te ontwikkelen, ontketent de stalinistische contrarevolutie al haar bloeddorstige haat. Alle bolsjewieken die tegen het tij in de beginselen van Oktober nog probeerden te verdedigen werden uit de KPSU gestoten, met duizenden gedeporteerd, opgejaagd en vervolgd door de GPOe en tenslotte beestachtig afgemaakt in de grote processen van Moskou (en dat met de steun en zegen van al de 'democratische' landen!).

Het stalinisme is een bijzonder brutale vorm van het staatskapitalisme (2)

Zo heeft dat regime van terreur zich kunnen installeren, op de resten van de Oktoberrevolutie van 1917 heeft het stalinisme zijn heerschappij gegrondvest. Dankzij die ontkenning van het kommunisme, vervat in de theorie van het 'socialisme in één land', werd de USSR terug een compleet kapitalistische staat. Een staat waarin het proletariaat met het geweer in de rug onderworpen werd aan de belangen van het nationaal kapitaal, in naam van de verdediging van het 'socialistisch vaderland'.

Net zoals de proletarische Oktober, dankzij de macht van de arbeidersraden, het einde betekende van de imperialistische oorlog, zo kondigde de stalinistische contrarevolutie de deelname aan van de USSR aan de tweede imperialistische slachting, door elke revolutionaire idee te vernietigen, door elke mogelijkheid van klassestrijd te muilkorven en door terreur en militarisering van heel het maatschappelijk leven in te stellen.

Heel de evolutie van het stalinisme op het wereldtoneel in die jaren werd inderdaad gekenmerkt door zijn imperialistische koehandel met de voornaamste kapitalistische mogendheden die zich opnieuw voorbereidden om Europa te vuur en te zwaard te verwoesten. Eerst gokte Stalin op een verbond met het Duitse imperialisme om elke uitbreidingspoging van Duitsland naar het oosten tegen te gaan. In het midden van de jaren 30 liep hij over naar het 'democratische' kamp (toetreding van de USSR in 1934 tot het "trefpunt van bandieten", de Volkenbond, het pact Laval-Stalin van 1935, deelname van de KPen aan de 'volksfronten' en aan de Spaanse burgeroorlog, waarin de stalinisten er niet voor terugschrikten dezelfde bloeddorstige methodes te gebruiken om arbeiders en revolutionairen die hun politiek afwezen af te slachten). Aan de vooravond van W.O.II draaide Stalin weer om en verruilde met Hitler de neutraliteit van de USSR voor de controle over een aantal gebieden. Tenslotte sloot hij zich toch aan bij het kamp van de 'geallieerden' en stortte zich in de imperialistische slachting, waarin de stalinistische staat alleen al 20 miljoen mensenlevens offerde. Dat was het resultaat van de smerige intriges van het stalinisme met de imperialistische haaien van West-Europa. Op die lijkenhopen heeft de stalinistische USSR haar rijk opgebouwd, haar terreur opgelegd aan al de staten die met het verdrag van Yalta onder haar exclusieve heerschappij kwamen. Dankzij haar deelname aan W.O.II aan de kant van de overwinnende imperialistische mogendheden heeft de USSR zich, ten koste van het bloed van 20 miljoen slachtoffers, kunnen opwerken tot de rang van internationale supermacht.

Maar al was Stalin de 'man van de voorzienigheid' waardoor het wereldkapitalisme het bolsjewisme kon overwinnen, dan was het toch niet de tirannie van één individu -hoe paranoïde hij ook was- die op haar eentje die verschrikkelijke contrarevolutie doorgezet heeft. Zoals iedere kapitalistische staat wordt de stalinistische staat geleid door dezelfde heersende klasse als overal elders, de nationale bourgeoisie. Die bourgeoisie werd, toen de revolutie van binnenuit ontaardde, niet gevormd op basis van de oude tsaristische bourgeoisie, want die was in 1917 door het proletariaat uitgeschakeld. Ze werd gevormd uit de parasitaire bureaucratie van het staatsapparaat, waarmee de partij zich onder Stalin steeds meer vereenzelvigd had. Het is die bureaucratie van de partij-staat die, nadat ze eind jaren 20 alle sectoren uitgeschakeld had waaruit een privé-bourgeoisie had kunnen ontstaan, sectoren waarmee ze zich voordien verbonden had om het beheer van de nationale economie te verzekeren (grondbezitters en speculanten van de Nieuwe Economische Politiek), de controle over die economie naar zich toe trok.

Dat zijn de historische omstandigheden die verklaren waarom, anders dan in andere landen, het staatskapitalisme in de USSR zo'n totalitaire, karikaturale vorm aangenomen heeft. Het staatskapitalisme is de universele overheersingsvorm van het kapitalisme in zijn vervalperiode. De staat verzekert zich daarbij van de controle over heel het maatschappelijk leven en doet daarbij overal parasitaire lagen ontstaan. Maar in de andere landen van de kapitalistische wereld is die staatscontrole over heel de maatschappij niet tegenstrijdig met het voortbestaan van concurrerende privé-sectoren die een totale heerschappij van die parasitaire sectoren verhinderen. In de USSR daarentegen kenmerkt de bijzondere vorm die het staatskapitalisme er aanneemt zich door de extreme ontwikkeling van die parasitaire lagen die voortkomen uit de staatsbureaucratie en die zich niet tot doel stellen het kapitaal te ontwikkelen, rekening houdend met de marktwetten, maar die 't er enkel om te doen is hun eigen zakken te vullen ten koste van de belangen van de nationale economie. Vanuit het standpunt van de werking van het kapitalisme is die vorm van staatskapitalisme dus een wangedrocht dat noodzakelijkerwijs moest ineenstorten met de verscherping van de economische wereldcrisis. Precies die ineenstorting van het Russisch staatskapitalisme, voortgekomen uit de contrarevolutie, betekent het onherroepelijk bankroet van die beestachtige ideologie die meer dan een halve eeuw het stalinistisch regime aaneengehouden heeft en die loodzwaar doorgewogen heeft op miljoenen mensen.

Ziedaar hoe het stalinisme ontstaan is en waarom het nu afsterft. In slijk en bloed van de contrarevolutie heeft het zich opgedrongen op het toneel van de geschiedenis, in slijk en bloed gaat het nu ten onder, zoals in alle verschrikking blijkt uit de recente gebeurtenissen in Roemenië die enkel nog moordender slachtingen aankondigen in het hart zelf van het regime, in de USSR.

Wat de bourgeoisie en haar media ook mogen beweren, dit monsterlijk gedrocht heeft niets te maken met de vorm of de inhoud van de Oktoberrevolutie van 1917. De revolutie moest eerst ineenstorten voor het stalinisme zich kon opdringen. Die radicale breuk, die tegenstelling tussen Oktober en het stalinisme, moet door het proletariaat ten volle begrepen worden wil het niet ten prooi vallen aan een andere vorm van dictatuur van de bourgeoisie, die van de 'democratische' staat ■

IKS, 8 januari 1990

1) Dit artikel is in zijn integrale versie beschikbaar op de website van de IKS

2) Tussentitel aan deze versie toegevoegd om de lectuur te vergemakkelijken.

muterende virus ontstond, waarvoor geen vaccin beschikbaar was. Dit heeft haar ertoe gebracht overhaastige beslissingen te nemen, waardoor ze onder de hele bevolking een paniek verspreidde. In het begin was de heersende klasse dus overmand door de paniek, maar al zeer snel is ze begonnen om deze paniek tegen de arbeiders te gebruiken. Ze heeft deze campagne aan de ene kant gebruikt als een middel om aan haar regering een imago van efficiëntie en beschermende kracht te geven, en op die manier dus aan geloofwaardigheid te winnen. Aan de andere kant heeft ze hem gebruikt om angst te verspreiden, ze heeft iedereen aangemoedigd om zich op zijn eentje terug te trekken, door de bevolking aan te sporen niet naar buiten te gaan, zich te verstoppen, opgesloten in haar eigen woning. Zo heeft ze een algemene sfeer van wantrouwen geschapen, waarbij iedereen in de ander een mogelijke bron van besmetting zag. Dat is iets dat ingaat tegen de solidariteit die zich moet ontwikkelen in de schoot van de uitgebuite klasse. Men kan dan ook begrijpen waarom de Staatssecretaris van Gezondheid, Córdoba Villalobos, de agressie rechtvaardigt (en bijgevolg aanmoedigt) waarvan de inwoners van Mexico City (die ervan beschuldigd werd "geïnfecteerd" te zijn) het slachtoffer werden in de andere delen van het land. Deze hoge functionaris beweerde dat deze agressie slechts een natuurlijke uitdrukking is, eigen aan het "mens zijn".

De bourgeoisie is beducht voor de ontwikkeling van de solidariteit onder de arbeiders en zij is in staat geweest deze gebeurtenis te gebruiken om haar af te remmen door het chauvinisme en het localisme aan te moedigen. Het is deze zelfde nationalistische en xenofobische ideologie die het kapitaal overal (zowel in China, in Argentinië als in Cuba) gebruikt om de controles aan de in- en uitgang van de grenzen te rechtvaardigen.

De heersende klasse tracht, door de ontketening van haar campagne van verspreiding van de angst, de arbeidersklasse een gevoel van onmacht te injecteren; ze wil haar de boodschap overbrengen volgens welke men zich moet opstellen achter de "grote redder", dat wil zeggen de staat.

Het enige tegengif tegen deze campagnes van verspreiding van de angst kan gevonden worden in de verheldering van het bewustzijn van de arbeiders, in een werk van overdenking die hen op termijn in staat zal stellen te begrijpen dat men van het kapitalisme niets anders kan verwachten dan steeds meer uitbuiting, ellende, epidemieën en voortijdige dood.

Vandaag de dag, meer dan ooit, moeten we begrijpen dat het kapitalisme een maatschappelijke catastrofe voor de mensheid is geworden en dat men een einde moet maken aan dit systeem in verval ■

Naar *Revolución mundial*, publicatie van de IKS in Mexico
Juni 2009

[1]) Het Mexicaanse sociaal zekerheidsstelsel, het ene voor de ambtenaren en het andere voor de rest van de bevolking.

Kan de huidige politiek van ‘duurzame ontwikkeling’ de aangekondigde ecologische ramp voorkomen?

Tijdens de maand oktober hebben de IKS-afdelingen van Frankrijk en België en Nederland, een ontmoetings- en discussiedag georganiseerd in Rijsel waarvan een van de discussiethema’s handelde over het ecologisch vraagstuk, met als titel “*Kan de huidige politiek van duurzame ontwikkeling de aangekondigde ecologische ramp voorkomen?*”. Wij publiceren hieronder de tekst van de inleiding op het debat die geschreven werd door een sympathisant. De uiteenzetting toont op een methodische wijze de illusoire en leugenachtige aard aan van de argumenten die de arbeidersklasse en de wereldbevolking een politiek van de staten willen ‘verkopen’ die voorgesteld wordt als ‘duurzame ontwikkeling’ of als ‘de strijd voor het beschermen van de planeet tegen rampen’. Om de onvermijdelijke mislukking van de burgerlijke politiek op dit gebied te verklaren, onderstreept hij de tegenstrijdigheden die de behoeders van het kapitalisme doorkruisen voornamelijk dan de concurrentie, de winsthonger en de belangenconflicten tussen de staten onderling. De bedenkingen van de tekstschrijver hebben het mogelijk gemaakt om belangrijke vraagstukken aan te kaarten, die van cruciaal belang zijn voor de arbeidersklasse. Deze bijdrage was een bron die uitwisseling, uitdieping en bedenkingen omtrent het onderwerp met ernstige argumenten mogelijk maakte. Het resultaat was des te positiever door de kritische en open geest, en de heel broederlijke sfeer die onder alle deelnemers heerste. De IKS begroet deze bijdrage hartelijk. Voor het debat in het internationalistisch milieu betekende dit onmiskenbaar een flinke opsteker.

In december 2009 zullen de Verenigde Naties in Kopenhagen een internationale klimaatconferentie houden die moet leiden tot een nieuw verdrag, als vervolg op het Kyotoprotocol, dat alle landen ertoe moet aanzetten om de uitstoot van broeikasgas drastisch te verlagen. Zulke conferenties zijn niet nieuw: sinds de jaren ’60 is er al een resem bijeenkomsten geweest met als doelstelling de bescherming van milieu en mens. (1) Telkens blinken deze conferenties uit in beloften, maar steeds opnieuw blijken ze niet in staat de toename van sociale en ecologische rampen te stoppen.

Dit falen blijkt duidelijk uit volgende feiten die de wereldsituatie op sociaal en ecologisch vlak schetsen.

· De atmosferische niveaus in koolstofdioxide (CO_2) en methaan (CH_4) zijn op hun hoogste niveau sinds 650 000 jaar geleden, waardoor de gemiddelde temperatuur op aarde in de komende honderd jaar tussen 1,1 en 6,4 graden Celsius zou stijgen met de rampzalige gevolgen van dien. (2) Momenteel heerst er in zeven Oost-Afrikaanse landen, waaronder Kenia, Somalië en Ethiopië, de meest ernstige droogte van de afgelopen 10 jaren. Tienduizenden dieren bezweken aan het gebrek aan water. 23 miljoen mensen lopen gevaar, ondermeer omdat de bevolking door herhaalde mislukte oogsten door haar voedselreserves heen is.(3) Ter vergelijking: de droogte van 1984 in Ethiopië leidde tot 250 000 à 1 miljoen doden.(4) In de toekomst zal door de klimaatopwarming dit soort fenomenen almaar toenemen.

· Bijna één op de zes Europese zoogdiersoorten is bedreigd met uitsterven en alle beviste mariene soorten zouden kunnen ineenstorten tegen 2050. De afname van bijen, vleermuizen en andere vitale bestuivers brengt de landbouwgewassen en ecosystemen in Noord-Amerika in gevaar. Het is dan ook niet toevallig dat 2010 in het teken staat van de biodiversiteit – of moet ik zeggen: “biohomogeniteit”?

· De vervuiling heeft ook een heel rechtstreekse impact. Zo veroorzaakt de stedelijke luchtvervuiling 2 miljoen vroegtijdige doden per jaar.

· Dan heb je nog de armoede en de oorlog: 2,5 miljard mensen van de totale wereldbevolking (bijna 7 miljard mensen) leven op minder dan 2 dollar per dag (5) en we kunnen stellen dat er sinds WOII geen moment voorbij ging zonder een oorlog op de wereld, oorlogen die trouwens een gigantische impact hebben op de ecologie van de aarde.

Al deze problemen bestonden al voor de laatste brutale uiting van de crisis, de meest hevige sinds die van ’29, en het is vrijwel zeker dat de aanhoudende crisis al deze fenomenen zal versterken. De titel van deze discussie is in feite slecht gekozen: de ramp kondigt zich niet meer aan, we zitten er middenin.

Duurzame ontwikkeling?

Om de mensheid en haar planeet te redden stellen de wereldleiders ons vandaag ‘duurzame ontwikkeling’ als oplossing voor. Wat is deze ‘duurzame ontwikkeling’? “Duurzame ontwikkeling is een ontwikkeling die voorziet in de behoeften van de huidige generatie zonder de mogelijkheid voor toekomstige generaties om in hun behoeften te voorzien in gevaar te brengen” zegt het Brundtland-rapport (6) ons. Tegen deze vage definitie kan niemand gekant zijn. De bourgeoisie blinkt dan ook uit in wazige stellingen als het om menselijke behoeften gaat.

Het wordt heikel wanneer we naar de concrete invulling van het begrip kijken. Duurzame ontwikkeling gaat volgens Brundtland om een ontwikkeling die erin slaagt de ecologische, economische en sociale noden en behoeften tegelijkertijd te voldoen door ze op elkaar af te stemmen. Zo heb je bedrijven als Ecover die schoolvoorbeelden zijn wat betreft duurzaamheid, omdat zij ‘groene’ afwasmiddelen produceren, zorgen voor werkgelegenheid en tegelijkertijd winst maken (ook tijdens de laatste heropleving van de crisis). Ze komen dus respectievelijk tegemoet aan “ecologische, sociale en economische behoeften”.

Maar globale problemen, vragen om globale oplossingen. Niet enkele bedrijven, maar de volledige wereldeconomie moet omgevormd worden tot een ‘groene economie’. Dat kan alleen als alle staten zich achter deze duurzame ontwikkeling scharen. De 50 miljoen nieuwe werklozen van het afgelopen jaar, plus de oude werklozen, plus de huidige loontrekkers, plus de miljoenen werkers die rottige deeltijdse baantjes doen, moeten immers worden opgevangen in een ecologisch verantwoorde economie. Hoe wil de bourgeoisie de huidige kapitalistische economie echter tot een ‘groene’ maken?

Dodelijke concurrentie

De geplande conferentie van Kopenhagen zou moeten leiden tot een betere samenwerking tussen staten tegen het ecologisch verval. Maar kunnen ze wel coöpereren? Zijn ze in staat gezamenlijk de wereldmarkt in een duurzame richting te stuwen? Laten we even redeneren binnen de grenzen van het systeem. Stel dat het kapitalisme op een ecologisch verantwoorde wijze kapitaal accumuleert, dan hebben we te maken met een ecologisch duurzaam kapitalisme. Om deze maatschappij tot een ‘groene’ om te bouwen zijn er echter diepgaande veranderingen nodig in industrie, infrastructuur, ruimtelijke ordening… die enorme investeringen vereisen in onderzoek, technologie, arbeidskrachten... Als die investeringen niet rendabel zijn op een voldoende korte termijn, zal de economie in haar geheel deze stap naar duurzaamheid niet wagen. In een oververzadigde markt heerst immers steeds de dreiging van failliet, vanwege de bikkelhard concurrentie. De staat moet bijgevolg interveniëren met premies, verboden en andere instrumenten om de markt in een ‘groene’ richting te sleuren.

Deze logica vergeet echter dat het kapitalisme verdeeld is in nationale economieën die onderling concurreren voor een zo groot mogelijk deel van de wereldmarkt. De staat bevindt zich daarbij niet boven de ‘vrije’ markt, maar maakt integraal deel uit van het syteem. Er heersen bijgevolg voortdurend belangenconflicten tussen staten op zowel economisch als strategisch vlak. Het is deze concurrentie die het ontstaan van een duurzame wereld onmogelijk maken. Dat werd ondermeer duidelijk toen G. W. Bush in een toespraak (juni 2001) het Kyotoverdrag verwierp om 2 redenen: 1) het zou een negatieve impact hebben op de economie van de VS met ontslagen voor werkers en prijsverhogingen voor consumenten als gevolg, 2) het verdrag zou niet gelden voor India en China, twee van de grootste bijdragers inzake klimaatopwarming.(7) We kunnen ons zelfs afvragen of het Kyotoprotocol werkelijk tot doel heeft de uitstoot van broeikasgassen aan banden te leggen of eerder een manier van oorlogvoering is door via verboden en geboden andere landen te remmen in hun economische ontwikkeling, opdat bepaalde imperialistische verhoudingen zouden blijven of verschuiven.

Natuur als waar

Naast de kapitalistische concurrentie, is er volgens mij een andere reden waarom duurzame ontwikkeling in het kapitalisme onmogelijk is die te maken heeft met de privatisering van de natuur.

De sleutel tot duurzame ontwikkeling ligt volgens sommige burgerlijke theoretici (de ‘neoklassieke’ economen) in het beter integreren van het milieu in het marktmechanisme. Een voorbeeld ter verduidelijking: de uitstoot van vervuilende gassen door een fabriek brengt bepaalde indirecte financiële kosten met zich mee, zoals de ziekenhuiskosten van mensen die door de verontreiniging zijn aangetast of zoals de schade aan landbouwgewassen in de omgeving. Die kosten zouden dan als ‘prijs’ moeten dienen voor de uitstoot van zulke gassen. Door deze ‘internalisering’ van milieuverontreinigingkosten in de markt zou elke ongewenste impact op mens en natuur worden verminderd door de dynamiek van het marktsysteem zelf. Het komt er dan enkel op aan de planetaire ecosystemen hun goederen en diensten (8) te definiëren om ze vervolgens tot een waar te maken, dat dan net als alle andere waren aan de marktwetten van vraag en aanbod onderhevig is. Eventueel kunnen er nog bijzondere marktmechanismen en ‘beleidsinstrumenten’ tussenkomen om de prijzen van de ‘milieuwaren’ te beïnvloeden om een gewenst niveau van natuurbescherming te bekomen. M.a.w. de staat kan bepaalde regels opleggen om de markt te sturen. Dat is de theorie.

Is de natuur echter een waar? Is de natuur een nog te ontdekken markt? En is die ‘internalisering’, die in feite een soort privatisering van de natuur inhoudt, zo heilig als economen beweren? Bossen bestemd voor de houtindustrie maken zonder twijfel al deel uit van de kapitalistische economie. De meeste van dit soort bossen worden gekenmerkt door een extreme verdeling en simplificering van wat het woud vroeger was. Zo ook in de moderne landbouw waar gigantische velden van maïs, rijst, suikerriet tegenwoordig de norm zijn. Hoewel er gewassen op groeien, zijn deze monoculturen in feite woestijnen: geen ander dier of plant kan hierop leven. Zijn de landbouwgewassen ook geen voorbeeld van ‘internalisering’ van natuur in de markt?

Zal de markt daarenboven de juiste prioriteiten inzien? Zal zij een bedreigde (en geprijsde) vogelsoort kunnen beschermen tegen het verlies aan habitat dat zelf een gevolg is van de uitbreiding van de landbouwsector? De vele wetten en regels die de staat oplegt aan de markt, al dan niet ter bescherming van mens en milieu, geven weer hoe kunstmatig en geforceerde die “ecologische, economische en sociale noden en behoeften” op elkaar moeten worden afgestemd. Er lijkt een voortdurende druk tegen deze noden en behoeften te bestaan.

Neen, de verdere privatisering en integratie van natuur in de wereldmarkt zal haar volgens mij niet ten goede komen, maar haar enkel nog meer onderwerpen aan de werkelijke drijfkracht van het kapitalisme: de accumulatie van kapitaal. Het is dit winstbejag die het kapitalisme over de wereld heeft gedreven en een permanente druk uitoefent op elk ecosysteem. De dorst naar steeds meer winst in een wereld met eindige hulpbronnen is een fundamentele tegenstelling van het kapitalisme, die vooral in de vervalfase van de maatschappij tot uiting komt. Het is ook deze tegenstelling die duurzame ontwikkeling binnen de grenzen van het kapitalisme onmogelijk maakt. (9) ■

F. / 09.2009

1) **1968**: Biosphere, Intergovernmental Conference for rational Use and Conservation of the Biosphere (UNESCO). **1972**: UN Conference on the Human Environment/UNEP. **1977**: UN Conference on Desertification. **1984**: International Conference on Environment and Economics (OECD). **1992**: Earth Summit, UN Conference on Environment and Development (UNCED). **1995**: World Summit for Social Development. **2000**: UN Millenium Summit and the Millenium Development Goals. **2002**: World Summit on Sustainable Development. **Etc.**

2) IPCC Fourth Assessment Report, Working Group I Report "The Physical Science Basis", 2007

3) *De Standaard*, 30 september

4) International Institute for Sustainable Development, The sustainable development timeline, 2007

5) State of the World, chapter 1, Worldwatch Institute, 2008

6) Brundtland Rapport: Rapport van de *World Commission on Environment and Development* dat sociale, economische, culturele en milieukwesties en globale oplossingen samenweeft. Het is dit rapport dat de term ‘duurzame ontwikkeling’ populariseerde.

7) Foster, Ecology against capitalism, 2002

8) Ecosystemen leveren ‘goederen en diensten’ (goods and services) aan de mens, bijvoorbeeld: een bos levert ons hout, een mangrovewoud buffert tsunami’s en biedt daarmee bescherming aan de kustbewoners…

9) Aanbevolen lectuur: International Communist Current, *Capitalism is poisoning the earth*, International Revue nr. 63, 1990 (http://en.internationalism.org/ir/63_pollution) ; International Communist Current, *The myth of the “green economy”*, International Revue nr. 138, 2009 (http://en.internationalism.org/2009/ir/138/green-economy) ; John Bellamy Foster, *Ecology against capitalism*, 2002; John Bellamy Foster, *Marx’s Ecology*, 2000

DE IKS OP HET INTERNET

internationalism.org
E-mail: belgie@internationalism.org

JAARABONNEMENTEN

Alle prijzen in euros	België	Steun abonnem.	Europa	Wereld	Air Mail Wereld
Internationalisme (4 nrs)	6	10	10	15	20
Internationale Revue (FR/ENG/ESP - 4 nrs)	15,5	25	15,5	17	20
Internationalisme + Internationale Revue	22	40	25	32	40

Verspreidersabonnement
vanaf 2e Internationalisme : 1,0 EUR per bijkomend nummer
vanaf 2e Internationale Revue : 2,5 EUR per bijkomend nummer.
Verzending onder gesloten omslag
Internationalisme of Internationale Revue : België : + 8,5 EUR
Internationalisme vorige jaargangen: 0,50 EUR

Voor de territoriale IKS-pers in andere landen: contacteer rechtstreeks de betrokken afdeling
Abonnementen door storting op rekening **001-1810097-56**
van Internationalisme, PB 94, 2600 Berchem/Antwerpen

OPROEP AAN DE LEZERS

Het is nog steeds met beperkte krachten dat de revolutionnairen vandaag het hoofd moeten bieden aan een ontzaglijk grote opgave. Daarom doen wij een beroep op al onze lezers, op al onze sympathisanten om mee te werken aan de verspreiding van onze publicaties. Alle informatie waarover je beschikt van wat er rondom je gebeurd, alle verslagen van discussies die je voert zijn uitermate nuttig, als bijdrage aan de antwoorden op de moeilijkheden waartegen het proletariaat vandaag aankijkt. Tenslotte is een goede verdeling van onze pers uiterst belangijk. Je kan ons hierbij helpen door mee te werken aan de verdeling in boekhandels en kiosken, en de goede verdeling ervan energiek en met regelmaat samen met ons mee opvolgen. We herhalen ook nogmaals onze vraag om je kritiek en commentaar op onze pers te laten kennen.

OPROEP TOT HET STEUNFONDS

Ons bijstaan bij de verdediging van onze ideeën verloopt ook via financiële steun. Vandaar dit permanent steunfonds voor onze pers en tussenkomst. In tegenstelling met de organisaties van de bourgeoisie die door de heersende klasse en haar staat subsidies krijgen om de belangen van het kapitaal te verdedigen, leeft de revolutionnaire organisatie enkel dankzij de bijdragen van zijn militanten. Uw bijdrage, lezer, is een bewuste politieke daad en uiting van solidariteit en steun bij de verdediging van de revolutionaire ideeën.
Wij zien uw bijdragen tegemoet op bankrekening nr 001-1810097-56 tnv. Internationalisme, PB 94, 2600 Berchem/Antwerpen of tijdens een van onze tussenkomsten.

STEUNFONDS

FV te Antwerpen (17.08)	8,00
Cultuurmarkt te Antwerpen (06.09)	0,70
Zuiderzinnen te Antwerpen (13.09)	1,50
Universiteit VUB te Brussel (28.09)	0,50
ATTAC-meeting te Brussel (28.09)	0,30
Universiteit te Antwerpen (05.10)	0,30
Het Andere Boek te Antwerpen (04.10)	0,30
STUDAY te Antwerpen (05.10)	0,10
Betoging Anti-Oosterweelverbinding te Antwerpen (10.10)	1,40
Universiteit te Luik (12.10)	0,30
Discussiedag IKS-contacten (België) te Rijsel (19.10)	30,00
TOTAAL AUGUSTUS- OKTOBER 2009	43,40
ALGEMEEN TOTAAL 2009	637,16

Internationale Revue — 3 EURO

Engels/Spaans/Frans	Nederlands
Verjaardag van de ineenstorting van het stalinisme **20 jaar na de eufories houdt de bourgeoisie zich gedeisd** De wereld aan de vooravond van een milieucatastrofe (II) **Wie is hiervoor verantwoordelijk ?** 1914-23 Tien jaren die de wereld deden wankelen (I) **De Hongaarse revolutie van 1919** Verval van het kapitalisme **De dodelijke tegenstellingen van de burgerlijke maatschappij** Internationalisme 1947 **Wat de revolutionairen onderscheidt van het trotskisme**	nr. 21: Griekenland: **De opstand van de jeugd bevestigt de ontwikkeling van de klassenstrijd** Intern debat van de IKS: **Oriëntatietekst over Marxisme en ethiek (Deel I) (juni 2004)** Intern debat van de IKS: **Oriëntatietekst over Marxisme en ethiek (Deel II) (juni 2004)** Darwinisme en Marxisme (Anton Pannekoek) Deel I nr. 22: Darwinisme en Marxisme (Anton Pannekoek) Deel II Het kommunisme is geen mooi ideaal, maar een materiële noodzaak [samenvatting van Band I] Het kommunisme is geen mooi ideaal, maar staat op de dagorde van de geschiedenis [samenvatting van Band II, deel1]
139 4e kwartaal 2009	**21-22** 2009

PUBLIEKE BIJEENKOMSTEN

De val van de Berlijnse muur 20 jaar geleden: einde van de communistische droom of einde van de stalinistische diktatuur?

Op 9 november 1989 werd bekend gemaakt dat de DDR de grenzen zou openen. Het betekende het begin van het einde voor de Muur, de DDR en het hele voormalige oostblok dat door burgerlijk links tot rechts als 'communistisch' werd bestempeld.
Maar wat is de ware betekenis van de val van de Berlijnse muur, het uiteenvallen van de USSR en de verdwijning van de stalinistische regimes in Oost Europa?
* Is het de uitdrukking van het failliet van het communisme en van de overwinning van de westerse democratie?
* Is het stalinisme het resultaat van de communistische revolutie in Rusland? Zijn stalinisme en communisme eigenlijk hetzelfde ?

■ te Antwerpen : zaterdag 21 november, 15u, Huis van de Sport, Boomgaardstraat 22, 2600 Berchem

Kan de huidige politiek van 'duurzame ontwikkeling' de aangekondigde ecologische ramp voorkomen?

Van 7 tot 18 december 2009 vindt in Kopenhagen de klimaatconferentie plaats. Hier beslissen wereldleiders over de uiteindelijke inhoud van het nieuwe internationale klimaatverdrag, dat het Kyoto-protocol dient te vervangen.Deze conferenties blinken echter uit in beloften, en steeds opnieuw blijken ze niet in staat de toename van sociale en ecologische rampen te stoppen. Om de mensheid en haar planeet te redden stellen de wereldleiders ons vandaag 'duurzame ontwikkeling' als oplossing voor.Maar globale problemen, vragen om globale oplossingen.Niet enkele bedrijven, maar de volledige wereldeconomie moet omgevormd worden tot een 'groene economie'. Hoe wil de bourgeoisie de huidige kapitalistische economie echter tot een 'groene' maken?

■ te Rijsel (Lille): zaterdag 19 december 14.30u, MRES(ex-MNE), 23 rue Gosselet, Lille

■ te Brussel : zaterdag 05 december, 15u, Kulturencentrum Pianofabriek, Fortstraat 35a, 1060 St-Gillis

DE MEEST RECENTE GEGEVENS: internationalism.org

PUBLICATIES VAN DE IKS - CONTACTADRESSEN

Naam publicatie nooit op envelop vermelden, met uitzondering van Internationalism US

ACCION PROLETARIA
Apartado de Correos 258,
Valencia 46080, Spanje

COMMUNIST INTERNATIONALIST
(in Hindi)
POB 25, NIT,
Faridabad 121 00.
Haryana, INDIA

INTERNACIONALISMO
venezuela@internationalism.org

INTERNATIONALISM
320 7th Ave. #211
Brooklyn, NY 11215, USA

INTERNATIONALISME
PB 94, 2600 Berchem/Antwerpen,
België

INTERNATIONELL REVOLUTION
IR, Box 21106,
10031 Stockholm, Zweden

REVOLUCION MUNDIAL
Apartado de Correos 15-024,
C.P. 02600
Distrito Federal, Mexico, Mexico

REVOLUTION INTERNATIONALE
Mail Boxes 153
rue Damrémont, 108 - 75018 Paris,
Frankrijk

RIVOLUZIONE INTERNAZIONALE
CP 469, 80100 Napoli, Italië

WERELDREVOLUTIE
WR, PB 339, 2800 AH GOUDA,
Nederland

WELTREVOLUTION
Postfach 410308, 50863 Köln 41,
Duitsland

WELTREVOLUTION
Postfach 2216, CH-8026 Zürich,
Zwitserland

WORLD REVOLUTION
BM Box 869, London WC1N 3XX,
Groot Brittannië

WORLD REVOLUTION
(Australië)
oz@internationalism.org

Wegens de politieke omstandigheden in Venezuela is de postbus gesloten. Stuur de post naar het adres in Spanje of per e-mail aan *venezuela@internationalism.org.*

Eveneens is het postadres in Australië tijdelijk opgeschort. Stuur de post naar het adres in Groot-Brittannië of per e-mail aan *oz@internationalism.org*

BROCHURES - BOEKEN - TEKSTBUNDELS

De publicaties kunnen bekomen worden op onze open bijeenkomsten en permanenties, in een aantal boekhandels of door storting (geef de gewenste publicaties of abonnementen op) op rekening 001-1810097-56 van Internationalisme, PB 94, 2600 Berchem/Antwerpen (+2 EUR per brochure verzendkosten)

- **Platform en Manifest van de IKS** 2,50
- **Krisis en verval van het kapitalisme** 3,25
- **Natie of klasse?** 1,85
- **De vakbonden tegen de arbeidersklasse** 1,50
- **Organisations communistes et conscience de classe (eng / fr)** 1,85
- **De Britse Kommunistische Linkerzijde (eng)** 7,00
- **De Franse Kommunistische Linkerzijde (fr)** 6,00
- **De Italiaanse Kommunistische Linkerzijde (fr / eng)** 12,50
- **De Russische Kommunistische Linkerzijde (eng)** 10,00
- **De Hollands-Duitse Kommunistische Linkerzijde (fr / en)** 24,00
- **Tekstbundel: Het proletariaat tegenover de Belgische staat (1830 tot vandaag) en De sociaal-democratie in de 19e eeuw en de oprichting van de Belgische Werklieden Partij** 2,50
- **Tekstbundel: ecologie en kapitalisme** 2,00
- **Fascisme et démocratie, deux expressions de la dictature du capital** 4,50
- **La terreur stalinienne: un crime du capitalisme, pas du communisme** 3,00
- **Het Trotskisme tegen de arbeidersklasse (fr)** 2,50
- **De staat in de overgangsperiode van kapitalisme naar kommunisme (fr / en)** 2,00
- **Tekstbundel: Rusland 1917, het begin van de wereldrevolutie** 2,50

BOEKHANDELS DIE IKS-PERS VERKOPEN

Antwerpen:
•"Groene Waterman" Wolstraat 7
•"Dierckxsens" Melkmarkt
•"Van den Bosch" St Jacobsmarkt 1
•"De Koerant" Statiestraat 157 Berchem

Brussel:
•"La Borgne Agasse" Anoulstraat 30, 1050
•"Aden" avenue Bréart 44, 1060
•"Aurora" J.Voldersstraat, 1060
•"Tropismes" galerie des Princes 11, 1000
•"Press Shop" De Brouckèreplaats, 1000

Gent:
•"De Brug" Phoenixstraat 1
•"De Brug" Rijhovelaan 1
•"International Press Store" Rooigemlaan 501
•"WALRY-Nieuwscentrum" Zwijnaardsesteenweg 6

Luik:
•"Varia" rue des Mineurs 8
•"Pax" 4 place Cockerill
•"Livre aux Tresors" rue Sebastien Laruelle 4

Leuven:
•"Acco" Tiensestraat 134, 3000 •

Arbeiders aller landen, verenigt u !

INTERNATIONALISME

INTERNATIONALE KOMMUNISTISCHE STROMING

Wat is het marxisme?

De laatste maanden stonden de boekenrekken vol met inslaande titels van boeken waarop grote portretten van Marx stonden. Er waren er van alle smaken. De bijbelse: '*Marx leeft nog steeds*'. De klassieke: '*Marx is terug*'. De hoogdravende: '*Marx, de reden van zijn wedergeboorte*', Het afgezaagde bij gebrek aan verbeelding: '*De grote terugkeer van Marx*'. Of het sobere maar in hoofdletters: '*Marx*'(1). Op hun eigen manier, soms gekruid met enkele kritieken, bewierookten alle tijdschriften het genie van de 'grote denker'!

Deze plotse liefde kan ons verassen. Nog maar enkele jaren geleden werd Marx vergruisd als een duivel! Françoise Giroud heeft zelfs een biografie geschreven van Jenny Marx, de vrouw van Karl, met als titel: '*Jenny, de vrouw van de duivel*'! Aan hem zouden we de verschrikkingen van het stalinisme, de werkkampen in Siberië en in China, de bloeddorstige dictaturen van Ceausescu of Pol Pot te danken hebben.

Vanwaar deze ommezwaai? Door de economische crisis. De huidige toestand verontrust de arbeidersklasse diep. En een gedeelte onder hen, een klein deel, probeert te begrijpen waarom het kapitalisme aan het wegkwijnen is, hoe verzet te bieden aan de verloedering van de levensomstandigheden, hoe terug te vechten en vooral – wat vandaag het moeilijkste is – uit te zoeken of een andere wereld mogelijk is... En natuurlijk wenden enkelen zich tot Marx. De verkoop van *'Het Kapitaal'* heeft trouwens de laatste tijd een zekere opleving gekend. Het gaat niet om een massaal verschijnsel dat heel de arbeidersklasse aangaat, maar het begin van overdenking bij de minderheid, dat soms onderhuids werkt, verontrust de bourgeoisie. De heersende klasse huivert bij de gedachte dat de arbeiders zelf beginnen na te denken! Ze haast zich altijd om ze te overstelpen met haar propaganda, met haar leugens en vandaag met haar visie op Marx, haar visie op het marxisme.

Marx voorstellen als de duivel volstaat vandaag niet meer om de meest nieuwsgierigen af te stoten van zijn werk en daarom was de bourgeoisie verplicht om van tactiek te veranderen. Zij is zachtaardig, vriendelijk en eerbiedig en zelfs vol lof geworden tegenover de oude baardige man... om hem meer te van zijn aard te ontdoen en hem te herleiden tot een ongevaarlijk icoon zoals de mummie van Lenin!

Als wij alle tijdschriften moeten geloven was Marx een genie op het economisch vlak (had hij niet lang voor Benedictus XVI de verderfelijke rol van het geld aangeklaagd als belangrijkste overbrenger van het onrecht?), een groot filosoof, een groot socioloog en zelfs een voorloper van de ecologie! De bourgeoisie is er vandaag toe bereid om alle talenten van Marx te erkennen, behalve één, dat hij een groot revolutionair was, een strijder van de arbeidersklasse! En dat het marxisme een theoretisch wapen is dat voor de arbeidersklasse werd gesmeed om het kapitalisme omver te werpen! Of om een uitdrukking van Lenin te hernemen: "*Het marxisme is de theorie van de bevrijdingsbeweging van het proletariaat*"(2).

De arbeidersklasse wint Marx voor het marxisme!

Marx werd niet geboren als kommunist, Hij is het geworden, en het is de arbeidersklasse die hem 'bekeerd' heeft. Als jongeling stond Marx zelfs zeer kritisch tegenover de kommunistische theorieën. Ziehier wat hij toen beweerde:

- Men "*zou de kommunistische theorieën, onder hun huidige vorm zelfs niet kunnen opvatten als een theoretische realiteit, en dus nog minder hun praktische verwezenlijking wensen, of ze eenvoudigweg voor mogelijk houden*"(3).

- Of nog, het kommunisme is "*een dogmatische abstractie*"(4).

In het begin beoordeelde Marx de 'kommunistische ideeën' dus als idealistisch en dogmatisch. Waarom? Sinds er onderdrukten waren op aarde, dromen de mensen van een betere wereld, van een soort paradijs op aarde, van een gemeenschap waar alle mensen gelijk zouden zijn en waar sociale rechtvaardigheid zou heersen. Dat was waar voor de slaven. Dat was waar voor de lijfeigenen (de boeren). Bij de grote Spartacusopstand tegen het Romeinse Rijk hebben de slaven geprobeerd om gemeenschappen op te richten. De eerste christelijke gemeenschappen predikten de universele menselijke broederschap en hebben geprobeerd om een communisme van goederen in te voeren. John Ball, één van de leiders van de grote boerenopstand in Engeland in 1381 (en er zijn talloze boerenopstanden geweest tegen het feodalisme) zei: "*Niets zal in Engeland goed kunnen gaan zolang als alles niet gemeenschappelijk wordt beheerd ; wanneer er geen lords noch vazallen meer zullen zijn*". Jammer genoeg kon het slechts beperkt blijven tot een mooie droom. In het oude Griekenland of in Rome, in de Middeleeuwen, was de opbouw van een kommunistische wereld onmogelijk. Eerst en vooral produceerde de maatschappij niet genoeg om te voldoen aan het geheel van de behoeften. Er was slechts een minderheid die 'comfortabel' kon leven, door de meerderheid uit te buiten. Vervolgens bestond er geen sociale kracht die machtig genoeg was om een wereld van gelijken op te bouwen: de slaven of de boeren konden zich enkel laten afslachten bij elke opstand. Kortom, de 'kommunistische ideeën' konden allen maar utopisch zijn.

En de arbeidersklasse, die als klasse zelf wordt uitgebuit, nam deze oude droom voor haar rekening. In de 18e en in het begin van de 19e eeuw heeft zij in Engeland, en vooral in Frankrijk, geprobeerd om hier en daar gemeenschappen op te richten. Denkers hebben geprobeerd om, vertrekkend van verbeelding, een perfecte wereld uit te werken. Het was trouwens om die reden dat Marx aan 'utopisch' ook het bijvoeglijk naamwoord 'dogmatisch' toevoegde. Deze 'kommunistische ideeën' waren dogmatisch, omdat zij lukraak werden uitgedacht, vertrekkend van eeuwige en onveranderlijke idealen zoals Rechtvaardigheid, het Goede, de Gelijkheid... Ze werden niet geleidelijk opgebouwd, met een voortdurende wisselwerking tussen de materiële werkelijkheid en de hersenen van de mensen, maar de werkelijkheid moest zich plooien naar de eisen van de gedachten en hun verlangens naar Rechtvaardigheid, naar Gelijkheid...

Maar waarom zal Marx dan uiteindelijk zijn leven gaan wijden aan de strijd voor het kommunisme? In feite zal het zien van wat de arbeidersklasse is en het beleven van haar stakingen, hem totaal overrompelen. Via de strijd van de Silezische wevers van 1844 of even later die van het proletariaat in Frankrijk in 1848, gaat Marx ontdekken wat de arbeidersklasse is en wat haar strijd is. En hij gaat in de werkelijkheid van deze strijd de onmisbare motor ontdekken van de omvorming van de wereld, een levende belofte voor de toekomst, een mogelijkheid om voor het eerst in de geschiedenis de stap te zetten naar het kommunisme. Hieronder volgen enkele lijnen die aantonen hoezeer Marx werd getroffen door wat hij beleefde: "*Wanneer de kommunistische arbeiders bijeenkomen, dan gaat hun intentie allereerst naar de theorie, naar de propaganda, enz. Maar tegelijk maken zij zich op die manier een nieuwe noodzaak eigen, de noodzaak van de maatschappij als geheel. (...) De gemeenschap, de vereniging, de conversatie die gericht is op het geheel van de maatschappij maakt hen gelukkig ; voor hen is de menselijke broederlijkheid geen holle frase, maar een waarheid, en uit hun door het werk geharde figuren, straalt de adel van menselijkheid op ons af"(5).*

Het is een beetje lyrisch, maar wat Marx hier ziet is dat het proletariaat, in tegenstelling tot de uitgebuite klassen van het verleden een klasse is die **werkt op een geassocieerde manier.** Om te beginnen wil dit zeggen dat zij haar onmiddellijke belangen slechts kan verdedigen door middel van een geassocieerde **strijd** die haar krachten bundelt, Maar dat wil ook zeggen dat het uiteindelijke antwoord op haar levensvoorwaarden als uitgebuite klasse enkel kan liggen in het scheppen van een werkelijke menselijke gemeenschap, van een maatschappij die gegrondvest is op de vrije samenwerking, En vooral dat deze 'associatie' voor het eerst 'de middelen voor haar ambities' heeft, omdat ze kan steunen op de enorme vooruitgang die verwezenlijkt werd door de kapitalistische industrie. Technisch gezien is de overvloed mogelijk. Met de vooruitgang die geleverd werd door het kapitalisme, is het mogelijk om te voldoen aan de noden van heel de mensheid. Dat alles heeft Marx ingezien dank zij [de strijd van] de arbeidersklasse.

Het marxisme is een theoretisch wapen dat enkel kon gesmeed worden door de arbeidersklasse

Wij kunnen het als volgt samenvatten: vertrekkend van het standpunt van de arbeidersklasse en door zich aan te sluiten bij haar revolutionaire strijd, voortvloeiend uit de vergelijking van enerzijds het revolutionaire potentieel van het proletariaat en anderzijds van de tegenstrijdigheden die het kapitalisme treffen, zijn Marx, maar natuurlijk ook Engels, er stilaan toe gekomen te begrijpen dat het communisme **tegelijk mogelijk en noodzakelijk** werd. Mogelijk en noodzakelijk dank zij:

(wordt vervolg op pagina 2)

ONZE STANDPUNTEN

■ Sinds de Eerste Wereldoorlog is het kapitalisme een maatschappelijk systeem in verval. Het heeft de mensheid tweemaal in een barbaarse cyclus gestort van crisis, wereld-oorlog, wederopbouw en nieuwe crisis. In de jaren tachtig is het aan de ultieme fase van dat verval begonnen, de fase van zijn ontbinding. Voor deze onomkeerbare historische neergang bestaat er maar één enkele keuze: socialisme of barbarij, kommunistische wereldrevolutie of vernietiging van de mensheid.

■ De Commune van Parijs van 1871 vormde de eerste poging van het proletariaat om die revolutie tot een goed einde te brengen, op een moment waarop de omstandigheden daarvoor nog niet rijp waren. Onder de voorwaarden die werden geschapen door de intrede van het kapitalisme in zijn vervalperiode vormde de Oktoberrevolutie van 1917 in Rusland de eerste stap naar een waarachtige kommunistische wereldrevolutie, temidden van een internationale revolutionaire golf die een eind maakte aan de imperialistische oorlog en die verscheidene jaren voortduurde. De mislukking van die revolutionaire golf, met name in Duitsland in 1919-1923, veroordeelde de revolutie in Rusland tot het isolement en een snelle ontaarding. Het stalinisme was niet het product van de Russische revolutie, maar de doodgraver ervan.

■ De verstaatste regimes die onder de naam van *'socialistisch'* of *'kommunistisch'* het licht zagen in de Sovjet-Unie, in de landen van Oost-Europa, in China, Cuba, enzovoort, waren niets anders dan bijzonder wrede vormen van de universele tendens tot staatskapitalisme die eigen is aan de vervalperiode.

■ Sinds het begin van de twintigste eeuw zijn alle oorlogen imperialistische oorlogen, in de strijd op leven en dood tussen staten, groot of klein, voor de verovering of het behoud van een plaats in de internationale arena. Deze oorlogen brengen de mensheid op steeds groter schaal niets dan dood en verderf. De arbeidersklasse kan er enkel op antwoorden met haar internationale solidariteit en de strijd tegen de bourgeoisie in alle landen.

■ Alle nationalistische ideologieën over *'nationale onafhankelijkheid'*, *'zelfbeschikkingsrecht der volkeren'*, of ze nu etnische, historische of religieuze voorwendsels aanvoeren, zijn een waar vergif voor de arbeiders. Door hen op te roepen partij te kiezen voor de een of andere fractie van de bourgeoisie brengen ze de arbeiders ertoe zich tegen elkaar te keren en elkaar uit te moorden voor de ambities en oorlogen van hun uitbuiters.

■ In het kapitalisme in verval zijn parlement en verkiezingen een maskerade. Elke oproep om deel te nemen aan het parlementaire circus versterkt enkel de leugen die verkiezingen voorstelt als een werkelijke keuze voor de uitgebuiten. De *'democratie'*, een bijzonder huichelachtige vorm van burgerlijke heerschappij, verschilt niet fundamenteel van andere vormen van kapitalistische dictatuur zoals stalinisme en fascisme.

■ Alle fracties van de bourgeoisie zijn even reactionair. Alle zogenaamde *'arbeiderspartijen'*, *'socialistische'* en *'kommunistische'* partijen (de huidige ex-*'kommunisten'*) alsook de *'ultra-linkse'* organisaties (trotskisten, maoïsten en ex-maoïsten, officiële anarchisten) vormen de linkerzijde van het politieke apparaat van het kapitaal. Alle tactieken van *'volksfront'*, *'anti-fascistisch front'* of *'eenheidsfront'*, waarin de belangen van het proletariaat worden vermengd met die van een fractie van de bourgeoisie, dienen enkel om de strijd van het proletariaat in bedwang te houden en van zijn doel af te leiden.

■ Met het verval van het kapitalisme zijn de vakbonden overal omgevormd tot organen van de kapitalistische orde binnen het proletariaat. De organisatievormen van de vakbeweging, zowel de *'officiële'* als die van de *'basis'*, dienen louter om de arbeidersklasse in te kaderen en haar strijd te saboteren.

■ Om haar strijd met succes te kunnen voeren moet de arbeidersklasse haar gevechten verenigen door zelf de uitbreiding en organisatie ervan op zich te nemen, door soevereine algemene vergaderingen en comité's van afgevaardigden die door die vergaderingen gekozen worden en er ieder moment door kunnen worden afgezet.

■ Terrorisme is in geen enkel opzicht een strijdmiddel van de arbeidersklasse. Als uiting van maatschappelijke lagen zonder historische toekomst en van de ontbinding van de kleinburgerij, voorzover het al niet rechtstreeks voortspruit uit de oorlogen die de staten voortdurend onderling voeren, vormt het in ieder geval een voedingsbodem voor manipulatie door de bourgeoisie. Omdat het geheime acties van kleine minderheden aanprijst staat het in volslagen tegenspraak tot het klassengeweld dat voortvloeit uit de bewuste en georganiseerde massa-actie van het proletariaat.

■ De arbeidersklasse is de enige klasse die in staat is de kommunistische revolutie tot een goed einde te brengen. Door haar revolutionaire strijd komt de arbeidersklasse onvermijdelijk in confrontatie met de kapitalistische staat. Om het kapitalisme te vernietigen zal de arbeidersklasse alle staten omver moeten werpen en op wereldschaal de dictatuur van het proletariaat instellen: de internationale macht van de arbeidersraden, waarin heel het proletariaat verenigd is.

■ De kommunistische omvorming van de maatschappij door de arbeidersraden betekent noch *'zelfbeheer'*, noch *'nationalisatie'* van de economie. Het kommunisme vereist de bewuste afschaffing door de arbeidersklasse van de kapitalistische maatschappelijke verhoudingen: loonarbeid, warenproductie, nationale grenzen. Het vereist de opbouw van een wereldgemeenschap waarvan heel de activiteit gericht is op de volle bevrediging van de menselijke behoeften.

■ De revolutionaire politieke organisatie vormt de voorhoede van het proletariaat, als actieve factor in het proces van veralgemening van het klassenbewustzijn binnen het proletariaat. Haar rol bestaat niet uit *'het organiseren van de arbeidersklasse'* of uit het *'grijpen van de macht'* in haar naam, maar uit het actief deelnemen aan de éénmaking van de strijd, aan het in eigen handen nemen ervan door de arbeiders en uit het afbakenen van een revolutionaire politieke oriëntatie voor de strijd van het proletariaat.

ONZE ACTIVITEIT

■ De theoretische en politieke verheldering van de doelen en middelen van de strijd van het proletariaat, van de historische en onmiddellijke voorwaarden ervan.

■ De georganiseerde, verenigde en gecentraliseerde tussenkomst op internationaal vlak om bij te dragen tot het proces dat leidt naar de revolutionaire actie van de arbeidersklasse.

■ De hergroepering van de revolutionairen voor de oprichting van een ware kommunistische wereldpartij, die onmisbaar is voor het proletariaat ter omverwerping van de kapitalistische heerschappij en op weg naar de kommunistische samenleving.

ONZE OORSPRONG

De standpunten van de revolutionaire organisaties en hun activiteit zijn het product van de voorbije ervaringen van de arbeidersklasse en van de lessen die haar politieke organisaties er sinds haar ontstaan uit hebben getrokken. De I.K.S. beroept zich daarom op de achtereenvolgende bijdragen van de *Bond van Kommunisten* van Marx en Engels (1847-1852), van de drie Internationales (de *Internationale Arbeiders Associatie*, 1864-1872, de *Socialistische Internationale*, 1889-1914, de *Kommunistische Internationale*, 1919-1928), van de linkerfracties die zich in de jaren 1920-1930 uit de ontaardende Derde Internationale hebben losgemaakt, in het bijzonder de *Duitse, Hollandse* en *Italiaanse Linkerzijde*.

Verantw. uitg. H. Deponthière PB 94 - 2600 Berchem